

Bliżyn, 28 maja 2024r.

**RAPORT O STANIE GMINY
BLIŻYN
ZA 2023 ROK**

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Informacje ogólne	4
2.1	Ogólna charakterystyka gminy	4
2.2	Liczba mieszkańców gminy Bliżyn	4
2.3	Analiza urodzeń i zgonów mieszkańców gminy Bliżyn	5
2.4	Liczba dzieci na terenie gminy Bliżyn.....	5
2.5	Zmiany ilości podmiotów gospodarczych na podstawie analizy CEIDG	6
2.6	Poziom bezrobocia.....	7
III.	Informacje finansowe	7
3.1	Dochody Gminy Bliżyn w 2023 roku	7
3.1.1	Dochody własne z tytułu podatków i opłat.....	9
3.1.2	Dochody gminy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	10
3.1.3	Dochody własne gminy z tytułu podatków od osób prawnych	11
3.1.4	Dochody własne gminy z tytułu podatków i opłat od osób prawnych i fizycznych	12
3.2	Wydatki budżetu Gminy Bliżyn w 2023 roku.....	13
3.2.1	Wydatki gminy na jednego mieszkańca w porównaniu do lat poprzednich odniesione do wartości porównawczych	14
3.2.2	Wydatki inwestycyjne.....	15
3.2.3	Wydatki bieżące	18
3.2.4	Wydatki na pomoc społeczną	19
3.2.5	Wydatki poniesione przez szkoły oraz dotacje dla przedszkoli.....	20
3.2.6	Wydatki w ramach funduszu sołectkiego	21
3.3	Wynik budżetu za 2023 rok	21
3.4	Przychody i rozchody budżetu	21
3.5	Zadłużenie	22
3.6	Bezpieczeństwo finansowe Gminy Bliżyn	23
3.7	Wspieranie organizacji pozarządowych przez Gminę Bliżyn.....	24
3.7.1	Ochotnicze Straże Pożarne	24
3.7.2	Stowarzyszenia i parafie	24
IV.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	25
4.1	Strategia rozwoju.....	25
4.2	Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym.....	25
4.3	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	24
4.4	Program opieki nad zabytkami.....	26
4.5	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023	27
4.6	Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	30
4.7	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bliżyn	33
4.8	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	33
4.9	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	34
4.10	Gminny program rewitalizacji.....	37
4.11	Ład przestrzenny	38
V.	Realizacja uchwał Rady Gminy	39
VI.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	40
6.1	Porozumienie międzygminne	40
6.2	Stowarzyszenia JST.....	40
6.3	Inne formy współdziałania	41

6.4 Współpraca międzynarodowa.....	41
VII. Oświata i edukacja	41
7.1 Ogólna charakterystyka szkół.....	41
7.2 Zatrudnienie kadry pedagogicznej w poszczególnych placówkach i grupach zawodowych.....	42
7.3 Kadra niepedagogiczna w placówkach	42
VIII. Polityka społeczna	43
8.1 Zakres działań pomocy społecznej	43
8.2 Pomoc finansowa i niefinansowa w 2023r.	43
IX. Gospodarka komunalna	47
9.1 Gospodarka odpadami	47
9.1.1. Przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.	47
9.1.2. Inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.	48
9.1.3. Poniesione koszty w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.	48
9.1.4. Ilość wszystkich zebranych odpadów na terenie gminy w latach 2020 - 2023.....	49
9.1.5. Wskaźniki osiągnięte przez gminę w 2023r.	49
9.1.6. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.	50
9.2 Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków	50
9.2.1 Woda	50
9.2.2 Kanalizacja sanitarna	52
9.3 Pozostałe działania w zakresie gospodarki komunalnej.....	53
9.4 Realizacja zadań gminy z zakresu infrastruktury drogowej	54
X. Kultura	55
10.1 Zespoły i koła zainteresowań	55
10.2 Kultywowanie tradycji ludowych	56
XI. Turystyka, sport i rekreacja	56
XII. Aktywność obywatelska	57
12.1 Charakterystyka działalności społecznej	57
12.2 Ochotnicze straże pożarne	58
12.3 Komunikacja z mieszkańcami	60
XIII. Podnoszenie jakości obsługi administracyjnej	60
XIV. Podsumowanie	60

I. Wstęp

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym Wójt, co roku przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii i uchwał rady gminy za rok 2023. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom gminy Bliżyn do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy. Jest to zintegrowany dokument łączący ze sobą sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Można uznać go za istotne narzędzie planowania i zarządzania procesami rozwoju gminy na lata następne. Implementacja wniosków płynących z analizy zebranych danych powinna zostać położona na podejmowane działania w kolejnych latach funkcjonowania samorządu lokalnego.

Raport został podzielony na części odpowiadające poszczególnym zadaniom realizowanym przez gminę. Dane zostały przedstawione w ujęciu liczbowym i graficznym w celu lepszego ich zobrazowania.

II. Informacje ogólne

2.1 Ogólna charakterystyka gminy Bliżyn

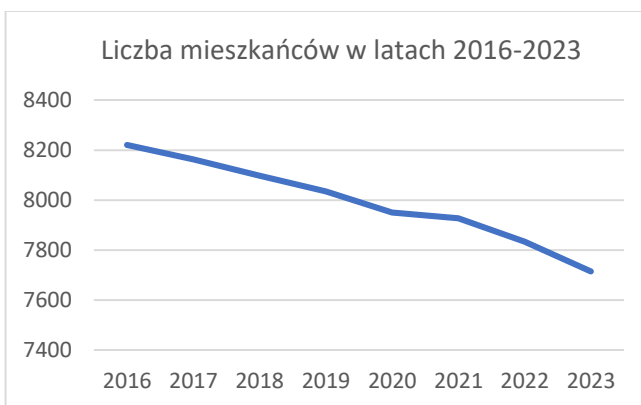
Gmina Bliżyn to gmina wiejska, leżąca w powiecie skarżyskim. Graniczy z gminami: Zagnańsk, Stąporków, Chlewiska, Szydłowiec, Skarżysko-Kamienna, Suchedniów, Łączna. Siedzibą gminy jest Bliżyn. Powierzchnia gminy Bliżyn wynosi 141 km², co stanowi 37,27 % powierzchni powiatu, 1,20 % powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia na kilometr kwadratowy w gminie wynosi 54,72 osoby.

2.2 Liczba mieszkańców gminy Bliżyn

Liczba mieszkańców gminy podobnie jak w poprzednich latach systematycznie spada. Jest to spowodowane procesem starzenia się społeczeństwa, ujemnym przyrostem naturalnym oraz emigracją zarobkową. Z prognoz wynika, że przy zachowaniu obecnych, niekorzystnych trendów demograficznych, dotyczących m.in. utrzymującego się ujemnego przyrostu naturalnego, spadku dzietności i systematycznego wzrostu migracji zmniejszenie liczby mieszkańców pociągnie za sobą systematyczne obniżanie dochodów budżetowych. Będzie to miało istotny wpływ na stabilność funkcjonowania samorządu i realizowanie bieżących zadań. Proces wyludniania niwelowany jest przez napływ nowych mieszkańców z poza terenu gminy.

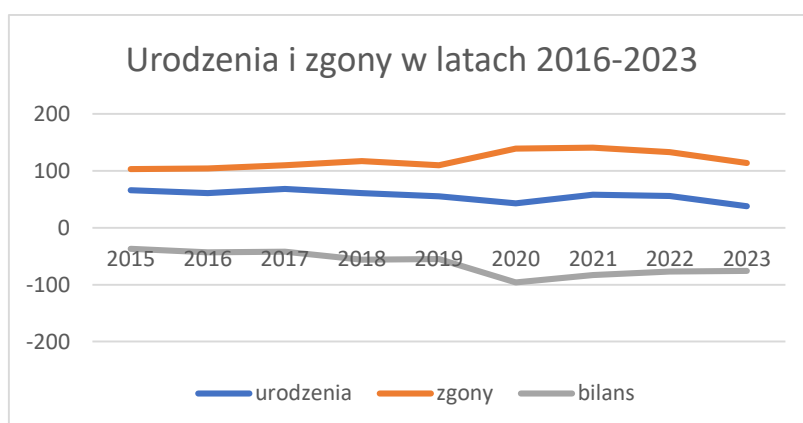

Rok	Liczba mieszkańców
2016	8220
2017	8163
2018	8098
2019	8035
2020	7950
2021	7928
2022	7834
2023	7715

2.3 Analiza urodzeń i zgonów mieszkańców gminy Bliżyn

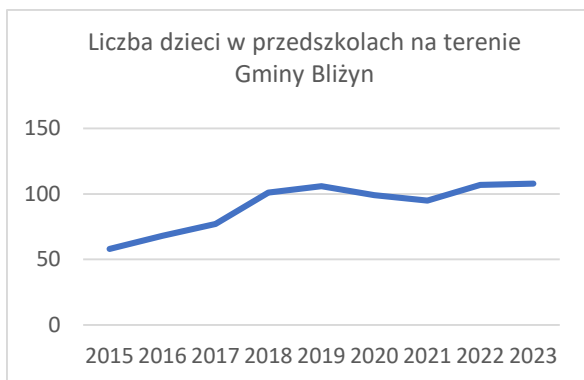
rok	urodzenia	zgony	bilans
2015	66	103	-37
2016	61	104	-43
2017	68	110	-42
2018	61	117	-56
2019	55	110	-55
2020	43	139	-96
2021	58	141	-83
2022	56	133	-77
2023	38	114	-76

2.4 Liczba dzieci na terenie gminy Bliżyn

Liczba dzieci w przedszkolach, nie pokrywa się z liczbą urodzeń. Jest to spowodowane migracją mieszkańców ościennych gmin. Wskazuje to na atrakcyjność terenów gminy w tym zakresie i pokazuje pozytywny trend, który dzięki szeregom działań gminy w ostatnich latach, m.in. związanych z inwestycjami infrastrukturalnymi może w części niwelować spadek liczby ludności.

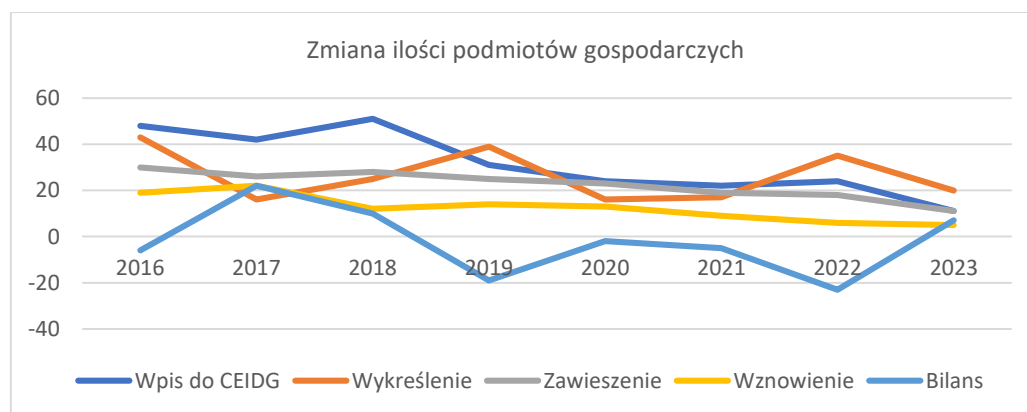

rok	Liczba dzieci w przedszkolach na terenie gminy Bliżyn
2015	58
2016	68
2017	77
2018	101
2019	106
2020	99
2021	95
2022	107
2023	108

2.5 Zmiany ilości podmiotów gospodarczych na podstawie analizy CEIDG

Dla zobrazowania sytuacji gospodarczej gminy poddano analizie miernik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w latach 2016-2023, co przedstawiają dane zawarte w poniższej tabeli i obrazujący je wykres. Gmina Bliżyn nie posiada możliwości rozwoju w kierunku dużych zakładów pracy. W większości są to jednoosobowe firmy działające w dziedzinie usług i handlu. Zasadną rekomendacją na przyszłość będzie wzmocnienie działań edukacyjnych i promocyjnych zachęcających do zakładania własnych działalności gospodarczych przez mieszkańców. Zadanie to jest przypisane strukturom służb zatrudnienia funkcjonującym przy samorządzie powiatowym. Nie bez wpływu na tworzenie nowych podmiotów gospodarczych i ich rozwój jest możliwość pozyskiwania przez przedsiębiorców funduszy wsparcia ze źródeł krajowych i unii europejskiej.

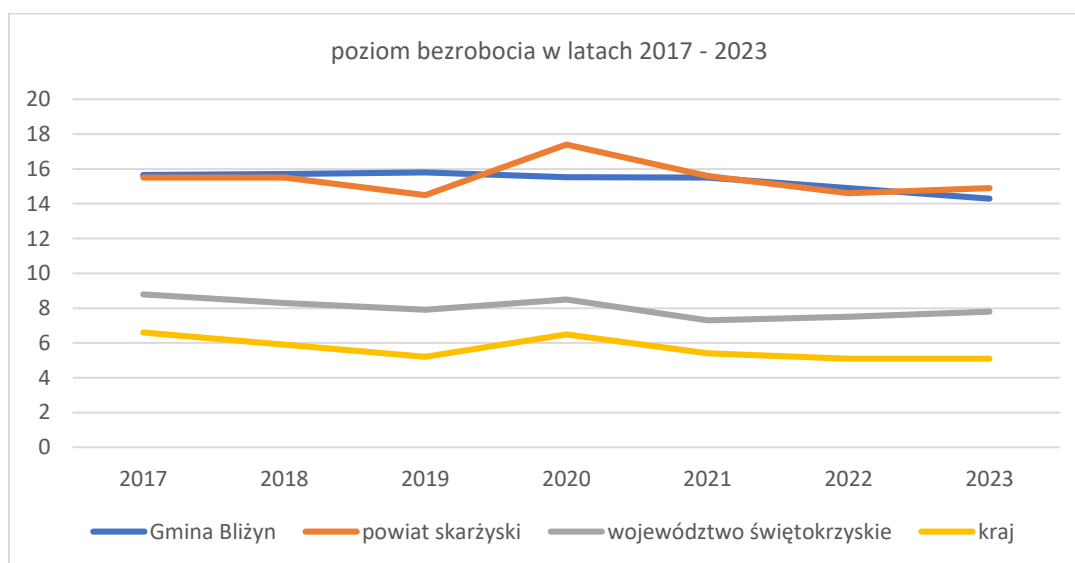
Rok	Wpis do CEIDG	Wykreślenie	Zawieszenie	Wznowienie	Bilans
2016	48	43	30	19	-6
2017	42	16	26	22	22
2018	51	25	28	12	10
2019	31	39	25	14	-19
2020	24	16	23	13	-2
2021	22	17	19	9	-5
2022	24	35	18	6	-23
2023	11	20	11	5	7

2.6 Poziom bezrobocia

W latach 2017-2023 odnotowano porównywalne ilości osób bezrobotnych z terenu gminy. Zanotowano nieznaczny spadek liczby osób pozostających bez pracy. Istotne w działaniach Powiatowego Urzędu Pracy w Skarżysku - Kamiennej powinno być włączenie w lokalny rynek pracy osób długotrwale bezrobotnych, które najczęściej z braku odpowiednich kwalifikacji bądź zwykłej bierności zawodowej ukierunkowanej na czerpanie dochodu z pomocy społecznej nie podejmują aktywnych działań w staraniu o zatrudnienie. Potrzebne jest również wznowienie funkcjonowania programów wspomagających zatrudnienie w systemie dotacji na stworzenie miejsc pracy i rozpoczęcie działalności gospodarczej.

rok	Gmina Bliżyn	powiat skarżyski	województwo świętokrzyskie	kraj
2017	15,66	15,5	8,8	6,6
2018	15,72	15,5	8,3	5,9
2019	15,81	14,5	7,9	5,2
2020	15,52	17,4	8,5	6,5
2021	15,50	15,6	7,3	5,4
2022	14,91	14,6	7,5	5,1
2023	14,3	14,9	7,8	5,1

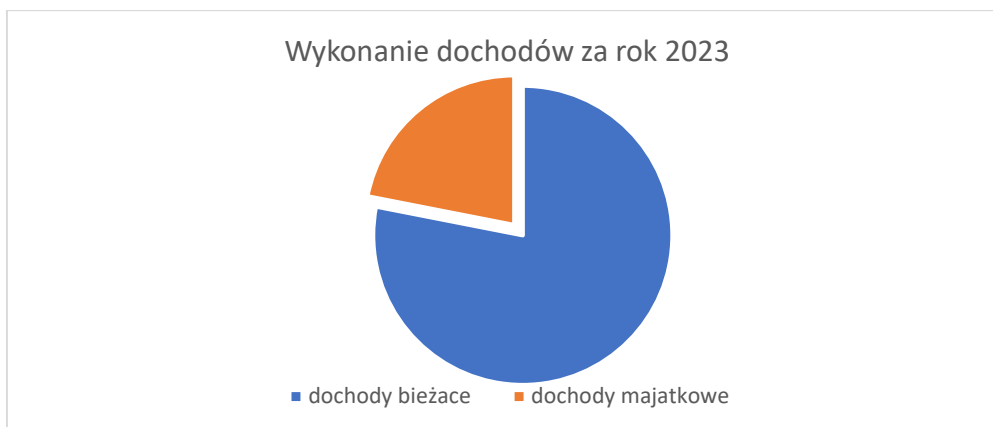
III. Informacje finansowe

3.1 Dochody Gminy Bliżyn w 2023 roku

Wykonanie dochodów gminy za 2023 rok wyniosło **46.796.987,18 zł** i było wyższe o 4,69 % w stosunku do roku ubiegłego.

Dochody bieżące stanowiły kwotę 36.536.891,49 zł, dochody majątkowe 10.260.095,69 zł i są wyższe w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 8.627.327,43zł.

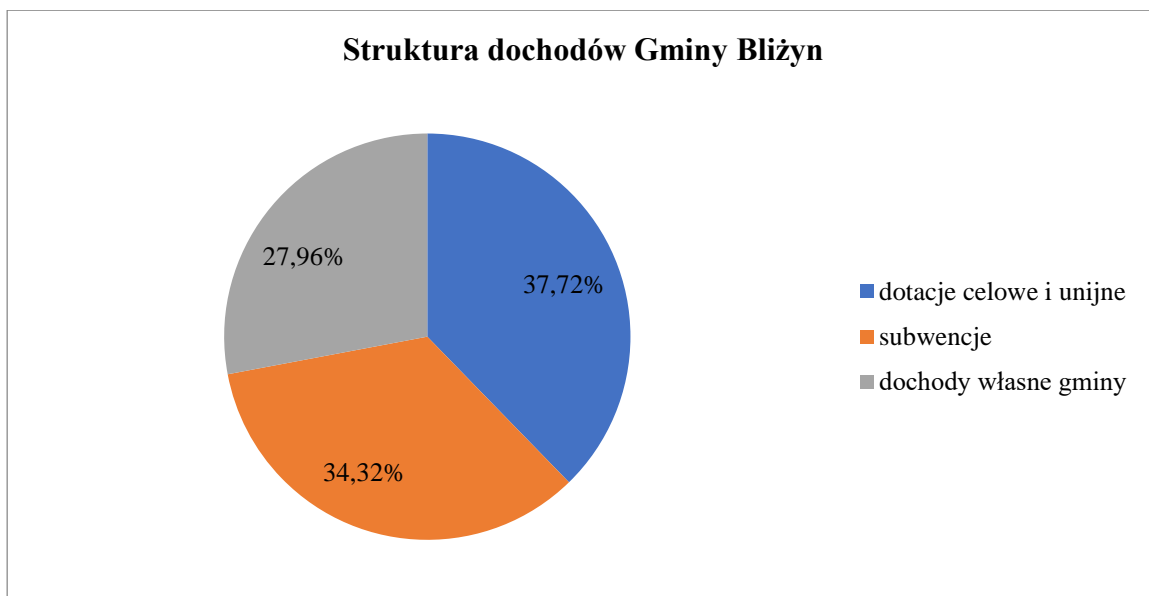

Na kwotę dochodów Gminy Bliżyn składają się:

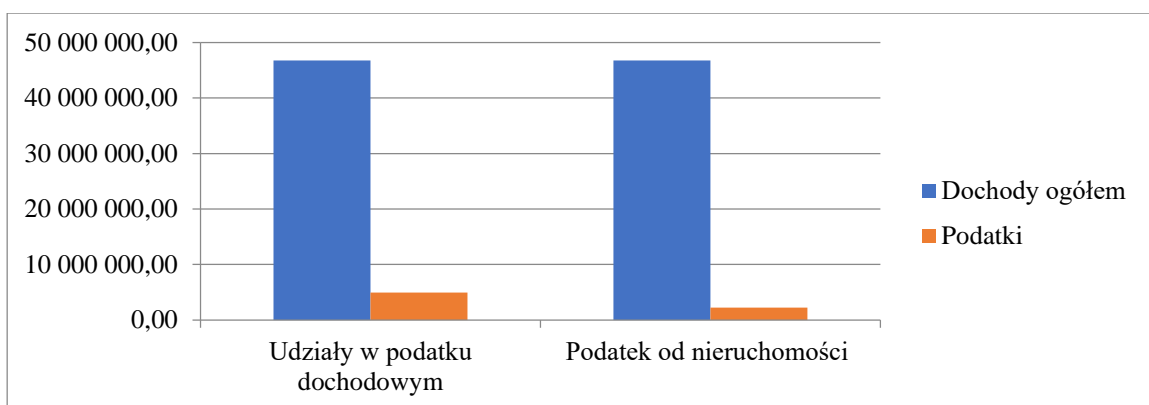
- dotacje celowe i środki z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych 7.424.167,86zł tj. o 9.006.228,65 zł mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym, na co wpływ miały wypłacane w 2022 roku dodatki dla mieszkańców tj. dodatek węglowy, dodatek do drewna, gazu i oleju oraz środki na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z kryzysem zbrojnym,
- subwencja oświatowa 6.021.660 zł tj. o 639.020 zł więcej od roku ubiegłego, subwencja wyrównawcza 7.626.008 zł tj. o 795.311zł więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym oraz równoważąca 49.369 zł o 7.386zł mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym. Gmina otrzymała również uzupełnienie subwencji ogólnej w wysokości 2.363.474,15zł .
- dochody własne z tytułu podatków i opłat, sprzedaży wody, odprowadzania ścieków, umów najmu i dzierżawy, zwrotu niewykorzystanych bieżących środków niewygasających oraz inne dochody własne gminy stanowiły kwotę 8.121.958,48 zł, tj o 2.031.309,68zł więcej w stosunku do roku ubiegłego,
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych 4.930.254zł tj. o 3.345.487,51 zł mniej w stosunku do roku ubiegłego,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w 2023 roku wyniosły 1.671,53zł,
- z tytułu przekształcenia użytkowania w prawo własności 1.308,01zł,
- z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje 10.226.310,80zł, tj. o 8.732.007,20zł więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym,
- ze zwrotu niewykorzystanych i niezrealizowanych wydatków majątkowych 30.805,35zł,

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosi 27,96%. Największe kwoty w dochodach własnych stanowią udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatek od nieruchomości od osób fizycznych oraz prawnych.

Dochód na 1 mieszkańca gminy Bliżyn na 31 grudnia 2023 roku stanowił kwotę 6.110,06zł i jest wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 364,60 zł.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Dochód na jednego mieszkańca	3079,82	3304,85	4221,89	4501,67	4492,68	5069,02	5.745,46	6.110,06

3.1.1 Dochody własne z tytułu podatków i opłat.

Rada Gminy Uchwałą nr **XXXIX/274/2022** z dnia 26 października 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości uchwaliła stawki podatku od nieruchomości na 2023 rok. Polityka podatkowa na terenie naszej gminy zakłada, że ustalone stawki są znacznie niższe od maksymalnych stawek ustalonych przez Ministra Finansów, co

skutkuje powstaniem skutków obniżenia stawek podatkowych dla gminy. Powyższe powoduje konieczność podwyższania corocznie stawek ustalanych dla Gminy Bliżyn, celem niwelowania różnic związanych z podwyższaniem stawek przez Ministerstwo Finansów, a tym samym zaniżaniem subwencji stanowiących jeden z ważniejszych dochodów gminy.

Za rok 2023 skutki obniżenia górnych stawek podatków z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły od osób prawnych kwotę **264.873,41zł.** natomiast od osób fizycznych **935.410,42 zł.** i mimo zwiększenia stawek na terenie naszej Gminy skutki są wyższe w stosunku do roku ubiegłego o około **101.000 zł.**

Do ustalenia kwoty subwencji wyrównawczej dla gminy przyjmuje się dochody podatkowe, które gmina **może uzyskać** stosując do ich wyliczenia górne granice stawek podatkowych ustalone przez Ministra obowiązujące w danym roku razem z kwotą, z której gmina rezygnuje w wyniku uchwalenia stawek niższych niż przyjęte przez Ministerstwo Finansów.

Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych w 2023 roku stanowiły kwotę 2.227.965,84 zł i były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 278.627,84zł. Mimo to kwota skutków obniżenia górnych granic stawek za 2023 rok stanowi 53,87 % wpływów ogółem z tytułu podatków od nieruchomości.

W 2023 roku Wójt w związku z trudną sytuacją materialną umorzył część należności od osób fizycznych w podatku od nieruchomości na kwotę 1.892zł, w podatku rolnym 245 zł, w podatku leśnym 93,20zł oraz w podatku od spadków i darowizn 3.000 zł.

Na koniec roku zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych zgodnie ze sprawozdaniem wyniosły 56.401,39zł i były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o 6.975 zł, jednak część należności od firmy, dla której ogłoszono upadłość zgodnie z obowiązującymi przepisami nie stanowi zaległości dla Gminy, ale kwota jest należna i wynosi około 240 tys.zł. W stosunku do osób fizycznych zaległości stanowiły kwotę 108.146,92zł tj. o 27.029,79 zł więcej w stosunku do roku ubiegłego.

Zaległość w stosunku do osób fizycznych w głównej mierze dotyczą tych samych osób, od których brak jest możliwości wyegzekwowania należności, natomiast w stosunku do osób prawnych zaległości dotyczą głównie dwóch podatników, wobec których również zastosowano wszystkie możliwe procedury celem egzekucji.

3.1.2 Dochody gminy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych

Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych w naszej gminie na dzień 31.12.2023 roku stanowiły kwotę 16.805,00 zł i były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o 6.965,06 zł..

Wykonanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się następująco:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwota utrzymanych udziałów	95.179,30	43.034,00	3.478,31	2.039,47	4.610,71	10.804,12	205.280,11	9.839,94	16.805,00

3.1.3 Dochody gminy z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych

Udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią znaczny dochód naszej Gminy. W roku 2023 wyniosły 4.913.449zł i były mniejsze w porównaniu z rokiem ubiegłym o 3.352.452,57zł, co jest skutkiem zmiany przepisów i podwyższeniem kwoty wolnej od podatku dla mieszkańców.

Wykonanie z tytułu otrzymanych udziałów na przestrzeni lat przedstawia się następująco:

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwota otrzymanych udziałów	3.884.086	4.973.241	5.315.090	5.402.506	6.096.183	8.265.901,57	4.913.449

3.1.4 Dochody własne gminy z tytułu podatków i opłat od osób prawnych i fizycznych

Dochody z tytułu podatków i opłat od osób prawnych oraz fizycznych stanowią jeden z podstawowych dochodów własnych Gminy. W stosunku do roku ubiegłego dochody te zwiększyły się łącznie o kwotę 618.866,48zł. Dochody na przestrzeni ostatnich lat przedstawia tabela.

Dochody z tytułu podatków od osób prawnych na przestrzeni lat 2016-2023

Typ podatku	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podatek od nieruchomości	561.236,16	567.605,64	561.734,62	591.597,00	662.922,97	698.169,00	752.764,00	796.357,00
Podatek rolny	2.105,00	2.005,00	2.144,00	2.067,00	1.975,00	1.920,00	1.831,00	2.020,00
Podatek leśny	321.501,00	320.369,00	330.603,00	322.941,00	326.723,00	335.092,00	362.283,00	548.661,00
Podatek od czynności cywilno-prawnych	1.000,00	1.190,00	588,00	971,00	3.085,01	17.589,00	1.350,00	394,00
Koszty upomnienia i inne opłaty	243,60	220,40	179,20	0,00	11,60	0,00	0,00	84,00
Odsetki	925,88	411,56	6.933,40	0,00	4.410,99	948,00	13,00	0,00
Razem	887.011,64	891.801,60	902.182,22	917.576,00	999.128,57	1.053.718,00	1.118.241,00	1.347.516,00

Dochody z tytułu podatków od osób fizycznych w porównaniu z rokiem 2023

Rodzaj podatku	2022	2023
Podatek od nieruchomości	1.196.574,00	1.431.608,84
Podatek rolny	59.533,32	69.394,43

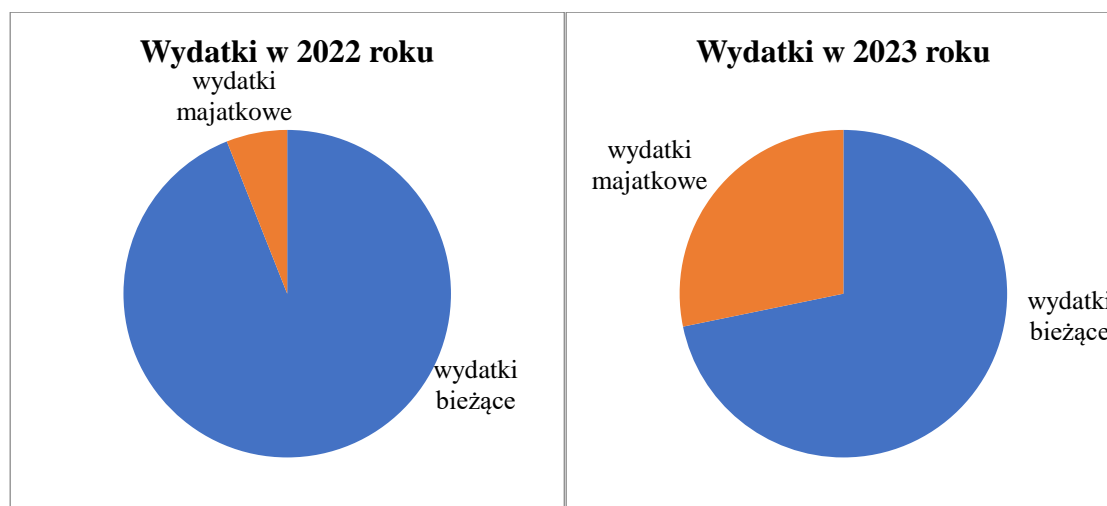

Podatek leśny	33.755,25	52.034,53
Podatek od czynności cywilno-prawnych	297.431,08	412.940,12
Odsetki od nieterminowych wpłat	3.950,76	7.367,49
Podatek od środków transportowych	56.317,00	66.500,30
Podatek od spadków i darowizn	40.917,26	37.861,04
Koszty upomnień	667,60	1.031,00
Razem	1.689.146,27	2.078.737,75

Dochody z tytułu podatków od osób fizycznych zwiększyły się w stosunku do roku ubiegłego o około 23%.

3.2 Wydatki budżetu Gminy Bliżyn w 2023 roku.

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku stanowiły kwotę **47.732.422,26 zł** i były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o 5.447.604,41zł tj. o około 13%, w tym wydatki bieżące stanowiły 34.260.718,36zł oraz wydatki majątkowe 13.471.703,90 zł.

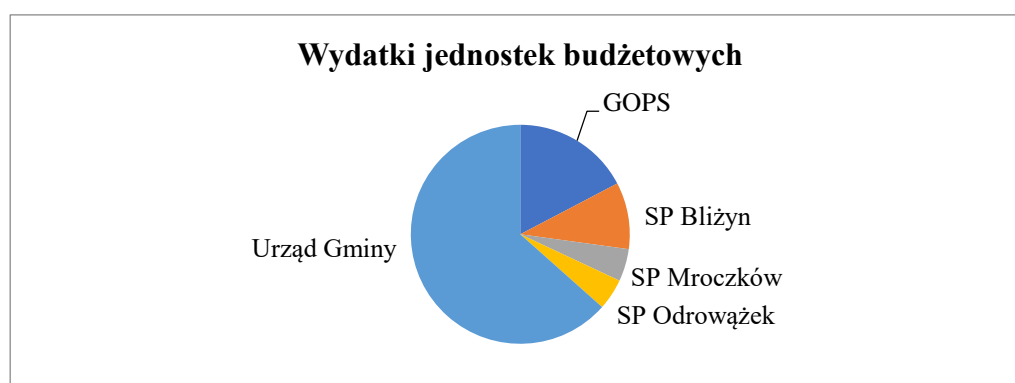

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosił 28,22% i w stosunku do roku ubiegłego był wyższy o 22,21%.

Wydatki Gminy Bliżyn realizowane były przez jednostki budżetowe w następujących wysokościach:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	8.264.283,34 zł.
Szkoła Podstawowa w Mroczkowie	2.286.441,64 zł.
Szkoła Podstawowa w Odrowążku	2.199.948,67 zł.
Szkoła Podstawowa w Bliżynie	4.705.769,03 zł.
Urząd Gminy w Bliżynie	30.275.979,58 zł.

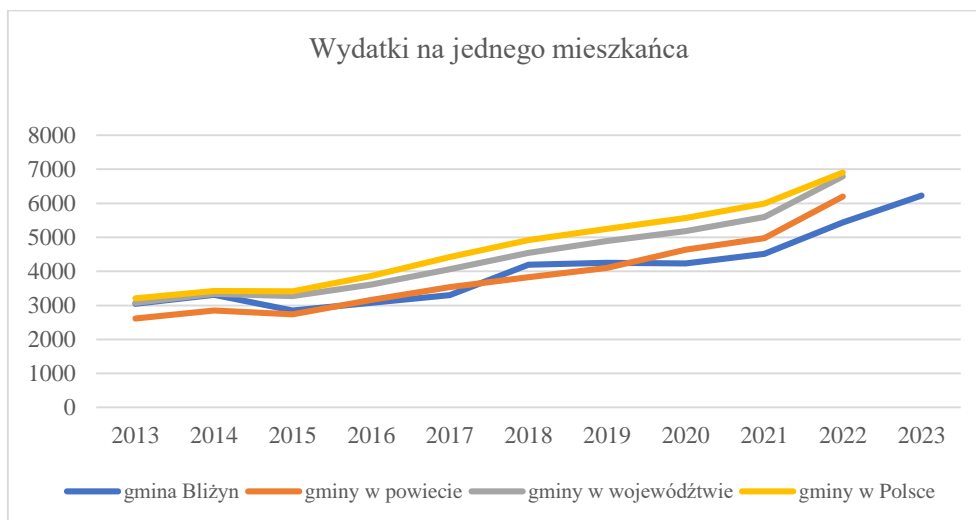
3.2.1 Wydatki Gminy na jednego mieszkańca w porównaniu do lat poprzednich odniesione do wartości porównawczych

Wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy Bliżyn wynoszą 6.232,20 zł i w porównaniu z rokiem 2022 są wyższe o kwotę 797,13 zł na jednego mieszkańca. Wykonanie wydatków w przeliczeniu na jednego mieszkańca na przestrzeni ostatnich lat przedstawia poniższa tabela.

Rok	Gmina Bliżyn	Gminy w powiecie	Gminy w województwie	Gminy w Polsce
2013	3.046,93	2.618,21	3.074,24	3.208,81
2014	3.308,07	2.851,94	3.342,38	3.424,91
2015	2.849,54	2.740,58	3.274,10	3.416,16
2016	3.079,82	3.158,71	3.612,62	3.866,59
2017	3.304,85	3.534,39	4.059,78	4.418,69
2018	4.192,38	3.829,04	4.544,02	4.923,50
2019	4.250,52	4.105,65	4.893,77	5.246,05
2020	4.233,25	4.635,86	5.187,32	5.571,60
2021	4.513,12	4.976,59	5.601,63	5.989,22

2022	5.435,07	6.198,91	6.796,17	6.902,90
2023	6.232,20	X	X	X

Powyższy wykres przedstawia jak corocznie wydatki na mieszkańca rosną zarówno w naszej Gminie jak również w innych gminach w Polsce.

Dla porównania pokazano kwotę wydatków bieżących i majątkowych na jednego mieszkańca Gminy Bliżyn w roku 2022 i 2023:

Lata	Wydatki bieżące w przeliczeniu na jednego mieszkańca	Wydatki majątkowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca	Ogółem wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca
2022	5.108,34	326,73	5.435,07
2023	4.473,26	1.758,94	6.232,20

3.2.2 Wydatki inwestycyjne

W ramach wydatków inwestycyjnych w roku 2023 wykorzystano środki w kwocie **13.471.703,90zł** na niżej wymienione zadania:

Nazwa przedsięwzięcia	Wykonanie za 2023 rok
Budowa wodociągu w miejscowości Bliżyn w rejonie ulicy Rudowskiego /2022-2024/	100 473,61
Cyfrowa Gmina /2022-2023/	118 556,75
Budowa kanalizacji w m-ci Bliżyn i Wojtyniów w celu przyłączenia nieruchomości na terenie aglomeracji /2016-2025/	3 745,35
Budowa kanalizacji sanitarnej w m-ci Ubyszów /2023-2024/	120 555,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn i Ubyszów z rozbudową wodociągu /2015-2023/	10 016 700,41
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn , Gostków, Gilów /2015-2024/	971 070,66
Budowa kanalizacji w m-ci Bliżyn w rejonie ul.Rudowskiego - dokumentacja projektowa /2022-2023/	11 000,00
Budowa oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej Drożdżów - Bliżyn ul.Henryków /2019-2026/	39 300,68
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Gilów /2022-2023/	22 490,79
Budowa oświetlenia w m-ci Górki /2022-2023/	21 448,84
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Kopcie /2021-2025/	24 152,07
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Kucębów Górny - Kucębów Borek /2018-2023/	36 395,35
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Sobótka w kierunku Mroczków - Kamionka /2018-2023/	54 491,76
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Wojtyniów ul.Podleśna /2019-2023/	36 646,04
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Wołów /2021-2026/	25 781,84
Budowa oświetlenia drogowego łączącego miejscowości Nowki - Sorbin /2020-2023/	17 219,37
Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w miejscowości Odrowążek /2016-2028/	23 577,05
Budowa wodociągu w miejscowości Bliżyn ul.Staszica /teren byłego Polifarbu/	19 434,00
Zakup piaskarki i pługa	30 750,00
Zakup traktora wraz z wyposażeniem do odśnieżania i koszenia poboczy dróg	227 058,00
Zakup rozsiewacza do ciągnika	39 900,00
Zakup działek w m-ci Wojtyniów /przy oczyszczalni ścieków/	7 577,60
Zakup oprogramowania do monitorowania infrastruktury informatycznej	15 412,15
Przebudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn w rejonie ul.Staszica i ul.Piaskowa - projekt	7 154,60
Zakup mobilnej wagi do ważenia odpadów	25 209,77

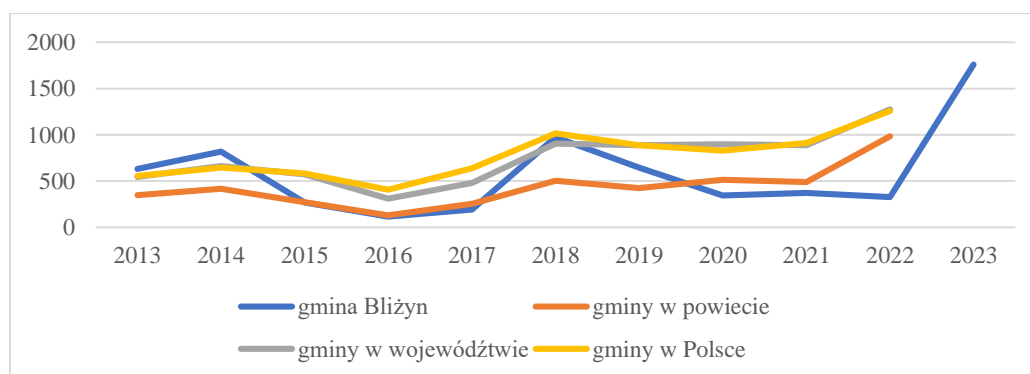

Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Jastrzębia - projekt	18 757,50
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Kopcie - projekt	6 703,50
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Ubyszów przysiółek Szczurów	19 634,69
Budowa oświetlenia LED w m-ci Zbrojów	15 000,00
Garaż wraz z podbudową na miejscu integracji sołectwa Rędocin	11 500,00
Modernizacja Kompleksów Boisk Moje Boisko - Orlik 2012 w Bliżynie i Mroczkowie	1 069 583,51
Zwrot niewykorzystanej dotacji dotyczącej projektu "Cyfrowa Gmina"	34 423,01
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 0437T w miejscowości Nowy Odrowążek	250 000,00
Wymiana pokrycia dachu kościółka Św. Zofii	30 000,00
Razem	13 471 703,90

Wydatki majątkowe w stosunku do planu na 2023 roku zrealizowano w 97,93%.

Wydatki majątkowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Rok	Gmina Bliżyn	Gminy w powiecie	Gminy w województwie	Gminy w Polsce
2013	630,76	346,35	543,55	555,90
2014	816,44	414,33	663,31	645,88
2015	266,35	270,94	572,97	580,96
2016	115,79	129,57	307,69	405,47
2017	189,87	253,59	479,89	639,38
2018	975,00	503,00	904,00	1.016,00
2019	646,00	422,00	887,00	888,00
2020	341,62	512,00	898,00	829,98
2021	372,26	489,94	887,02	911,50
2022	326,73	983,02	1.277,01	1.257,06
2023	1.758,94	X	X	X

Ponadto Gmina w 2023 roku otrzymała promesy z programu Polski Ład oraz złożyła wnioski w programie Funduszu Dróg Samorządowych, na które otrzymała dofinansowanie na zadania, które będą realizowane od roku 2024 tj.:

- zabezpieczenie konserwatorskie XIX wiecznej Wieży Ciśnień w Bliżynie, jako pozostałości Odlewni Żeliwa „Ludwików” – kwota promesy 245.000zł,
- remont konserwatorski elewacji zewnętrznych Neogotyckiego Zameczku w zespole Pałacyku Platerów – kwota promesy 401.800zł,
- Budowa drogi gminnej dojazdowej ul. Źródłana w Bliżynie – kwota promesy 1.569.380zł,
- Kompleksowa modernizacja i zagospodarowanie terenu wokół zalewu Bliżyńskiego – kwota promesy 4.500.000zł,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w m-ci Bliżyn, Gostków i Gilów – kwota promesy 1.929.450zł,
- dotacja na remont konserwatorski zabytkowego ogrodzenia w zespole kościoła filialnego pw. Św. Zofii w Bliżynie – kwota promesy 196.000zł,
- dotacja na remont ogrodzenia w zespole kościoła parafialnego pw. Św. Rocha w Mroczkowie – kwota promesy 137.200zł,
- dotacja na remont konserwatorski zabytkowego ogrodzenia w zespole kościoła parafii pw. Św. Ludwika w Bliżynie – kwota promesy 490.000zł,
- remont drogi gminnej Kopicie do wsi – kwota z wniosku w ramach Funduszu Dróg Samorządowych 651.423zł,
- Budowa drogi gminnej Górki Barwinek Mroczków – Fundusz Dróg Samorządowych kwota dofinansowania 653.826zł,
- Przebudowa drogi gminnej ul. Skrajna w Bliżynie – kwota dofinansowania 920.868zł,

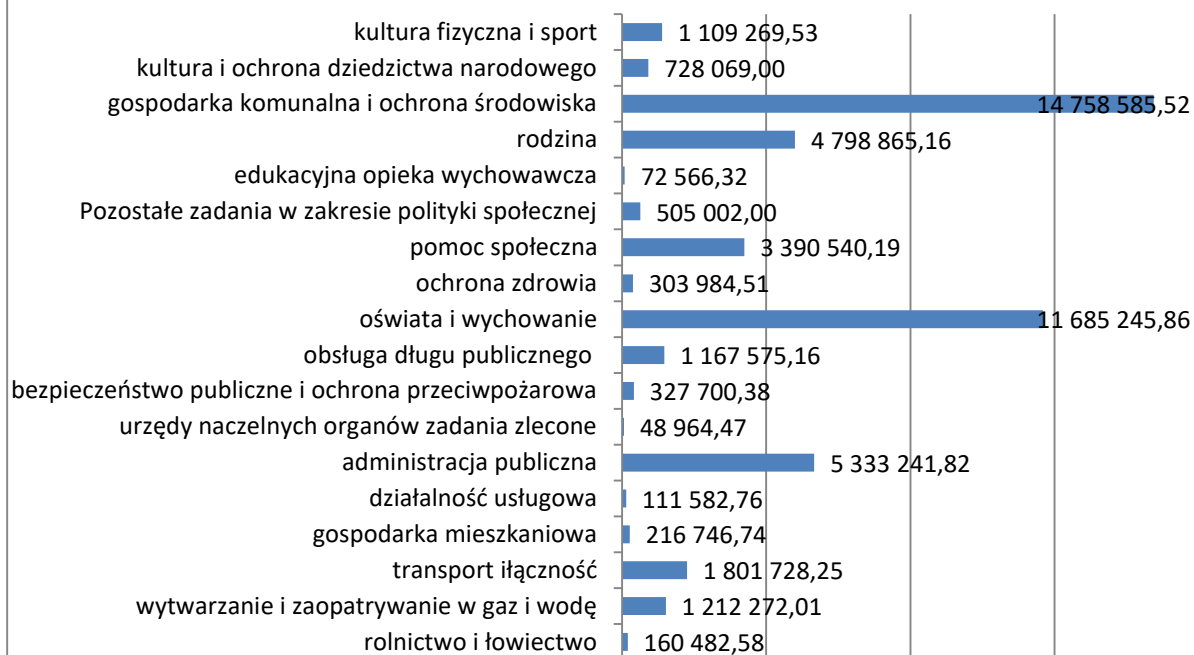
3.2.3 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w 2023 roku zrealizowano na kwotę 34.260.718,36zł , tj. o 5.482.112,17zł mniej w stosunku z rokiem ubiegłym, na co wpływ mają dodatki dla mieszkańców, które były wypłacane w roku 2022.

Udział poszczególnych rodzajów wydatków w wydatkach bieżących ilustruje wykres poniżej.

Udział poszczególnych wydatków bieżących wg.działów

Jak wynika z powyższego wykresu najczęściej wydatków generuje dział dotyczący gospodarki komunalnej i ochrony środowiska i stanowi 30,92% wszystkich wydatków gminy, na co wpływ mają zadania inwestycyjne dotyczące kanalizacji i oświetlenia na terenie gminy.

Znaczące wydatki bieżące generowane są przez szkoły podstawowe na terenie Gminy tj. dział oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza i stanowią 24,63% wszystkich wydatków gminy oraz 34,32% wydatków bieżących Gminy.

Kolejnym pod względem wielkości jest dział dotyczący Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i wypłaty zasiłków dla podopiecznych – stanowi ok. 25,38% wydatków bieżących gminy.

3.2.4 Wydatki na pomoc społeczną

Łączna kwota wydatkowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynosi 8.264.283,34zł w tym ze środków dotacji z budżetu Wojewody Świętokrzyskiego kwota 5.664.418,52 zł, z Funduszu COVID 80.774,31zł oraz ze środków własnych 2.519.090,51zł /tj. o 312.529,98zł więcej w stosunku do roku ubiegłego/. Wysokie wydatki ze środków własnych ponoszone są corocznie na zapłatę za umieszczenie podopiecznych w domach opieki społecznej, w 2023 roku wyniosły 900.041,51zł tj. o 219.033,77zł więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

3.2.5 Wydatki poniesione przez szkoły oraz dotacje dla przedszkoli

Kolejną grupą pod względem wielkości wydatków są wydatki na oświatę poniesione przez szkoły i przedszkola na terenie Gminy, które wynoszą 11.111.134,64zł, i w stosunku do roku ubiegłego uległy zwiększeniu o kwotę **928.256,89zł**. Większa kwota wydatków spowodowana została głównie podwyżkami dla nauczycieli zagwarantowanymi w Karcie Nauczyciela oraz zwiększeniem minimalnych wynagrodzeń pracowników obsługi, jak również większymi kwotami za energię elektryczną, gaz i bieżące usługi. Statystyczna liczba dzieci w stosunku do roku ubiegłego zmalała o 26 uczniów.

Finansowanie wydatków na oświatę w naszej gminie ilustruje poniższa tabela:

Nazwa jednostki	Kwota wydatków	Statystyczna liczba uczniów w 2023 roku	Kwota wydatków przypadająca na 1 ucznia	Uśredniona kwota subwencji wynikająca z metryczki oświatowej	Dodatkowa kwota Aktywna tablica, zakup podręczników, Rozwój Czytelnictwa, nagrody MEN	Dodatkowa kwota dla uczniów z Ukrainy	Kwota dotacji na dzieci w wieku do 5 lat	Kwota ze środków własnych Gminy
Szkoła Bliżyn	4.705.769,03	220	21.389,86	2.713.353,20	80.285,76	105.176,15	4.822,05	1.802.131,87
Szkoła Mroczków	2.286.441,64	101	22.638,04	1.585.404,80	66.357,45	2.443,11	6.429,40	625.806,88
Szkoła Odrowążek	2.199.948,67	57	38.595,59	959.875,30	24.466,87	-----	4.822,05	1.210.784,45
Szkoła Sorbin	821.230,94	33	24.885,79	294.144,50	15.965,40	42.522,66	17.680,85	450.917,53
Przedszkola Niepubliczne	433.979,96	51	8.509,41	128.221,20	5.383,80	8.102,08	77.152,80	215.120,08
Przedszkole Językowe BEST	663.764,40	63	10.535,94	340.661,00	5.383,80	-----	72.330,75	245.388,85
Razem	11.111.134,64	525	21.164,07 / o 2.683,35zł więcej w stosunku do 2022 roku/	6.021.660,00	197.843,08	158.244,00	183.237,90	4.550.149,66 /o 156.896,45zł więcej w stosunku do roku 2022/

Z powyższego wynika, że jednostki oświaty w 2023 roku finansowane były w 54,20% subwencją oświatową, w 4,85% dotacjami i dodatkowymi środkami z budżetu państwa oraz w 40,95% dochodami własnymi gminy.

Wydatki na jednego ucznia są zróżnicowane i zależą od wielkości szkoły. Największe wydatki generowane są w Szkole Podstawowej w Odrowążku, gdzie uczęszcza tylko 57 dzieci i wydatek na ucznia stanowi tam kwotę 38.595,59zł.

Kwota wydatków na jednego ucznia wzrosła średnio o 2.683,35zł rocznie, na co wpływ mają większe wydatki w jednostkach oraz spadek liczby dzieci.

Ponadto z budżetu Urzędu Gminy poniesione zostały wydatki na:

- zwrot za dzieci uczęszczające do innych przedszkoli na terenie gmin sąsiednich na kwotę 300.312,33zł tj. o 23.641,89zł więcej w stosunku do roku ubiegłego,
- dowóz dzieci niepełnosprawnych do placówek 161.582,90zł tj. o 82.317,76zł więcej niż w roku poprzednim.

3.2.6 Wydatki w ramach funduszu sołeckiego

W 2023 roku realizowano fundusz sołecki dla 24 sołectw. Wyliczona kwota bazowa zgodnie z ustawą o funduszu sołeckim na 2023 rok wynosiła **4.662,64 zł**, co po przeliczeniu dla sołectw dawało łączną kwotę **549.165,76 zł**. Wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę **541.875,26 zł**. Dotacja z budżetu państwa za 2023 rok stanowić będzie 40 % i będzie wyższa o 16,47% w stosunku do roku ubiegłego w związku z nie stosowaniem od tego roku mechanizmu korygującego i stanowić będzie kwotę 216.750 zł, która zostanie zwrócona do końca sierpnia 2024 roku, pozostała kwota dotycząca zadań finansowanych z funduszu sołeckiego to wkład własny gminy w wysokości **325.125,26 zł**.

W momencie wprowadzenia ustawy o funduszu sołeckim kwota dotacji z budżetu państwa dla naszej gminy stanowiła **40%** poniesionych wydatków. Po zmianach co roku kwota ta była zmniejszana i od momentu wprowadzenia ustawy zmniejszyła się o 16.468 %. W roku bieżącym kwota dotacji wróciła do pierwotnego stanu i na chwilę obecną stanowi 40% dofinansowania.

3.3 Wynik budżetu za 2023 rok

Planowany w uchwale budżetowej wynik budżetu za 2023 rok stanowił deficyt w wysokości 2.453.418zł, który miał być pokryty wolnymi środkami. W trakcie roku w wyniku wprowadzonych zmian deficyt zwiększył się do kwoty 3.419.052,16zł, natomiast faktycznie rok 2023 zamknął się deficytem w wysokości 935.435,08zł.

W wyniku zastosowania polityki oszczędnościowej wolne środki oraz niewykorzystane środki z roku 2023 wyniosły łącznie 3.636.303,12zł.

3.4 Przychody i rozchody budżetu

W roku 2023 nie planowano zaciągnięcia zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów. Dokonano wykupu obligacji komunalnych z lat ubiegłych zgodnie z harmonogramem spłat w wysokości 800.000 zł oraz dodatkowo wykupiono obligacje z lat następnych w wysokości 1.000.000 zł celem poprawy wskaźników zadłużenia Gminy.

3.5 Zadłużenie

Na dzień 31 grudnia 2023 roku gmina posiada zadłużenie w kwocie 11.746.000zł z tytułu emisji obligacji komunalnych w banku PKO Bank Polski S.A. Termin wykupu ostatniej serii obligacji ustalono na 2035 rok. Harmonogram spłat zobowiązań latami przedstawia się następująco:

2024 rok –	500.000zł
2025 rok –	650.000zł
2026 rok –	1.200.000zł
2027 rok –	1.200.000zł
2028 rok –	1.200.000zł
2029 rok -	1.000.000zł
2030 rok –	1.157.000zł
2031 rok –	1.150.000zł
2032 rok -	1.000.000zł
2033 rok –	800.000zł
2034 rok -	950.000zł
2035 rok -	939.000zł

Wskaźnik zadłużenia na koniec roku 2023 w stosunku do dochodów ogółem wynosił 25,10% i był niższy w stosunku do roku ubiegłego o **5,2%**, wskaźniki łącznej kwoty spłaty zobowiązań wynikające z art.243 ustawy o finansach publicznych zostały spełnione, co wskazuje na prawidłowe wykonanie budżetu.

Planowane na lata kolejne wskaźniki spłaty zobowiązań spełniają relacje wynikające z ustawy o finansach publicznych.

Kwota wydatków na obsługę długu w 2023 roku wynosiła 1.167.575,16zł i była wyższa w stosunku do roku ubiegłego o **384.974,07zł**, na co wpływ miały rosnące stopy procentowe w państwie. Kwota ta stanowiła 3,41% wydatków bieżących gminy. Jest to niepokojące zjawisko, które ma negatywny wpływ na wskaźniki spłaty zobowiązań. W chwili obecnej zauważa się spadek stóp procentowych, które jednak mimo wszystko pozostały na dość wysokim poziomie.

Zwrócić należy uwagę, że od roku 2026 kwota wykupu obligacji jest wysoka i są to pojedyncze serie obligacji komunalnych, co nie daje możliwości aneksowania umów i przesunięcia terminów spłaty. Istnieje jedynie możliwość wcześniejszego wykupu części serii obligacji, do czego należy dążyć, aby w przyszłości wskaźniki spłaty pozwoliły na prawidłowe funkcjonowanie gminy. Uzależnione jest to od nadwyżki operacyjnej a co za tym idzie od dochodów bieżących gminy oraz wydatków bieżących w związku z czym należy dążyć do ich minimalizacji.

Na kwotę zadłużenia składają się obligacje emitowane od roku 2011. Poniżej przedstawiono zadania, które były finansowane z kredytów, a które pozostały jeszcze do spłaty, w większości

są to zadania realizowane przy współdziałaniu środków unijnych. Zaciągnięto również zobowiązania na spłatę bieżących rat. Kwotę zadłużenia w rozbiu przedstawia poniższa tabela.

Rok zaciągnięcia	Kwota pozostała do spłaty	Kwota zaciągniętych zobowiązań	Cel zaciągnięcia
2011	850.000,00	1.600.000,00	Odbudowa i rozbudowa zalewu
2011	200.000,00	200.000,00	Budowa drogi gminnej Gostków
2011	2.500.000,00	2.500.000,00	Budowa oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji
2012	500.000,00	659.179,00	Budowa oczyszczalni ścieków
2013	1.000.000,00	1.000.000,00	Budowa oczyszczalni ścieków
2013	300.000,00	1.650.000,00	Spłata zobowiązań
2014	657.000,00	1.885.000,00	Budowa kanalizacji II etap
2014	900.000,00	1.000.000,00	Spłata zobowiązań
2015	350.000,00	350.000,00	Spłata zobowiązań
2016	800.000,00	800.000,00	Spłata zobowiązań
2018	2.472.318,00	2.472.318,00	Termomodernizacje i remonty szkół
2018	1.216.682,00	1.216.682,00	Spłata zobowiązań

3.6 Bezpieczeństwo finansowe Gminy Blizyn

Wskaźnik płynności finansowej natychmiastowej gminy za 2023 rok wynosi 107,34 i wskazuje, że gmina na koniec roku nie miała problemów z zachowaniem płynności. Wskaźnik jest niższy w porównaniu z rokiem ubiegłym, gdzie wynosił 114,47 na co wpływ ma wcześniejsza spłata zadłużenia z lat następných pod koniec roku budżetowego.

$$WPF = DO + P / WO + R + ZW$$

WPF – wskaźnik płynności finansowej natychmiastowej

DO- dochody ogółem

P- Przychody

WO- wydatki ogółem

R – rozchody

ZW – zobowiązania wymagalne

$$WPF = 46.796.987,18 + 6.371.738,20 / 47.732.422,26 + 1.800.000$$

$$WPF = 107,34$$

Bardzo ważnym wskaźnikiem określającym bezpieczeństwo finansowe gminy jest nadwyżka operacyjna tj. nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Na koniec 2023 roku kwota tej nadwyżki wynosiła 2.276.173,13 zł przy planowanej 84.239,53 zł. Kwota ta ma bardzo duży wpływ na wskaźniki wynikające z ustawy o finansach publicznych. Dzięki wygenerowanej nadwyżce wskaźniki na lata następne uległy poprawie.

3.7 Wspieranie organizacji pozarządowych przez Gminę Bliżyn

3.7.1 Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, na funkcjonowanie, których w 2023 roku z budżetu gminy wydatkowano kwotę 263.671,83zł.

Na kwotę tą składają się między innymi ekwiwalenty za udział w akcjach gaśniczych i szkoleniach członków jednostek, ich ubezpieczenie, utrzymanie samochodów bojowych wraz z konserwatorami, bieżące utrzymanie budynków strażnic, przeglądy sprzętów i inne wydatki dotyczące utrzymania gotowości bojowej.

Dodatkowo Gmina pozyskała kwotę 50.000zł z Ministerstwa Sprawiedliwości z przeznaczeniem na zakup wyposażenia dla jednostek OSP.

3.7.2 Stowarzyszenia i parafie

W 2023 roku w wyniku ogłoszonych konkursów przekazano dotacje dla stowarzyszeń na realizację zadań związanych z realizacją programów profilaktycznych dla mieszkańców gminy na łączną kwotę 148.745,66zł, na którą składają się:

- dotacja dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci na organizację wypoczynku letniego dla dzieci – kwota 47.000zł,
- dla Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką na realizację zadania „Poczuj się wolny i powiedz nie” kwota wykorzystana 9.745,66zł,
- dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Zagórza „Zagórzanie” na realizację projektu „Aktywne Zagórze 2.0-ciekawe formy spędzania czasu na wolnym powietrzu, jako sposób przeciwdziałania uzależnieniom wśród mieszkańców Gminy Bliżyn”- kwota wykorzystana 10.000zł,
- dla Parafii Rzymskokatolickiej w Mroczkowie na realizację zadania „Szczęśliwy, bo wolny” kwota wykorzystana 10.000zł,
- dla Parafii Rzymskokatolickiej w Odrowążku 10.000zł z przeznaczeniem na projekt „Aktywni i wolni od uzależnień”,
- dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Nie daj się nałogom, bądź po prostu sobą” kwota wykorzystana 10.000zł,
- dla Parafii Rzymskokatolickiej w Sorbinie na realizację zadania „Wspólnie dbamy o swoje zdrowie promując życie beзнаłogowe ” kwota wykorzystana 10.000zł,

- dla Towarzystwa Przyjaciół Bliżyna „Zdrowo, bezpiecznie, bez nałogów” kwota wykorzystana 10.000 zł.
- dla Towarzystwa Przyjaciół Bliżyna „Dobry Start” 12.000zł,
- dla Klubu Sportu Walki „Kyokushin Karate” 10.000zł na I letni Obóz Sportowo-Rekreacyjny Karate,

IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

4.1 Strategia rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn na lata 2014-2024 przyjęta w dniu 25 czerwca 2014 r. Uchwałą Rady Gminy Nr XXXVIII/250/2014, stanowi najważniejszy dokument długoterminowego planowania określający cele rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Bliżyn w perspektywie do 2024 roku. Dokument wyznacza najważniejsze cele strategiczne tj:

I. Wspieranie rozwoju gospodarczego gminy

II. Utrzymanie i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

III. Budowa kapitału ludzkiego i społecznego

Cele są na bieżąco realizowane poprzez rozwój infrastruktury technicznej, remonty budynków użyteczności publicznej, wsparcie organizacji pozarządowych, wzmocnienie pozytywnego wizerunku gminy Bliżyn.

Uchwałą Nr XIX/144/2020 Rady Gminy Bliżyn z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie zmiany „Strategii Rozwoju Gminy Bliżyn na lata 2014-2024” przyjęto dwa nowe działania.

Z uwagi na czas obowiązywania dokumentu zachodzi konieczność opracowania nowego dokumentu.

4.2 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym

Gmina Bliżyn przystąpiła do przygotowania nowego wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bliżyn na lata 2024-2029, jednocześnie zakończył się okres obowiązywania Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bliżyn na lata 2018-2023, przy czym nadal w mocy pozostają zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy przyjęte uchwałą Rady Gminy Bliżyn nr XXX/230/2018 z dnia 27 marca 2018 r. W zasobie mieszkaniowym obecnie znajduje się 9 lokali mieszkalnych w miejscowości Sołtyków. Gmina nie posiada w zasobie lokali socjalnych, dlatego też w ramach konieczności są one pozyskiwane w drodze najmu od innych podmiotów i osób fizycznych. Obecnie w drodze najmu Gmina Bliżyn pozyskała 2 lokale socjalne w miejscowości Bliżyn w budynku dworca PKP. W zasobie nie ma lokali zamiennych. Zarządzanie 9 lokalami mieszkalnymi w miejscowości Sołtyków oddano zarządcy wspólnoty mieszkaniowej Sołtyków 1, Sołtyków 2 oraz Sołtyków 3. Sprzedaż lokali prowadzona jest na wniosek zainteresowanego za zgodą Rady Gminy. Nie prowadzi się obecnie żadnych postępowań w sprawie zamiany lokali. W chwili obecnej najemcy lokali mieszkalnych nie posiadają zadłużenia.

4.3 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Gmina Bliżyn przystąpiła do przygotowania nowego planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bliżyn na lata 2024-2026, jednocześnie kończąc okres obowiązywania Planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bliżyn na lata 2021-2023 przyjętego zarządzeniem nr 0050.10.2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. W zasobie obecnie znajduje się 81,3815 ha gruntów będących we własności oraz 2,6150 ha będących w użytkowaniu wieczystym. W ewidencji nieruchomości wprowadzane są bieżące zmiany związane z nabywaniem i sprzedażą gruntów. Zarządzenie nieruchomościami gminy w tym zasobie odbywa się bezpośrednio. Gmina Bliżyn gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Gminny zasób nieruchomości jest wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Głównymi celami realizacji programu gospodarowania nieruchomościami są:

- 1) pobieranie dochodów z nieruchomości tworzących zasób gminy,
- 2) utrzymanie w nie pogorszonej formie budynków, budowli oraz ich modernizacja,
- 3) zwiększenie zasobu poprzez nabywanie nieruchomości,
- 4) realizacja celów publicznych.

W latach 2024 – 2026 zakłada się kontynuację celów określonych w poprzednich okresach. Nieruchomości, które nie będą służyć do realizacji zadań własnych przewidywane są do obrotu, w szczególności będą one przedmiotem zbycia, oddania w najem, dzierżawę oraz użyczenia. Podejmowane są działania w celu komunalizacji gruntów posiadających obecnie nieuregulowany stan prawny, w szczególności zajętych pod drogi.

4.4 Program opieki nad zabytkami

Gmina Bliżyn posiadała „Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Bliżyn na lata 2019-2022” przyjęty uchwałą nr V/29/2019 z dnia 14 marca 2019 r., a opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego z 2019 poz. 1363 w dniu 21 marca 2019r. Program przedstawiał charakterystykę zasobów i dziedzictwa kulturowego gminy oraz wyznacza kierunki działań i zadania na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami na lata przyszłe. Przedmiotem tego opracowania były pojedyncze obiekty zabytkowe oraz zespoły tworzące integralne części krajobrazu gminy. Głównym priorytetem jest ochrona i wyeksponowanie obiektów zabytkowych i walorów krajobrazu kulturowego gminy oraz ich wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym. Obecnie trwają prace nad stworzeniem nowego programu na lata 2024-2027.

4.5 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXIII/239/2022 z dnia 29 marca 2022 r. i określa kierunki działań i sposób realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałania narkomanii, określonych art. 4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust.1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Działania realizowane były przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i koncentrowały się na osłabieniu czynnika ryzyka, kształtowaniu więzi rodzinnych, rozwijaniu zainteresowania nauką, czy wzmocnieniu respektowania obowiązujących norm i wartości oraz pracy z osobami uzależnionym i ich rodzinami.

Celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień dla Gminy Bliżyn na rok 2023 było:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza organizowanie w szkołach zajęć pozalekcyjnych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkoleniowej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 3) ograniczanie dostępności do alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitacja oraz reintegracja osób uzależnionych;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, spożywania narkotyków i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 6) wspomaganie działalności podmiotów, stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych, które na terenie gminy zajmują się problematyką związaną z uzależnieniami.

W roku 2023 Gmina Bliżyn realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień wydała kwotę **303.535,24 zł**.

Środki te zostały przeznaczone na:

- 1) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego – dyżury specjalistów psycholog, terapeuta uzależnień, pedagog – 14 400,00 zł
- 2) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – diety członków komisji 17 330,00 zł,
- 3) opłaty (sądowe i za opinie biegłych): 1080,00 zł

- 4) W 2023 roku Wójt Gminy Bliżyn ogłosił otwarte konkursy ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2023 roku skierowany do organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez realizację programów profilaktycznych. Na realizację przedsięwzięć zaplanowano 102 000,00 zł. W ramach konkursów wpłynęło 10 ofert, które uzyskały akceptację Komisji Konkursowej. Po ich zatwierdzeniu przez Wójta zostały podpisane umowy na kwotę 102 000,00 zł wg poniższego zestawienia:

L.p.	Nazwa zadania	Organizacja otrzymująca dotację	Kwota
Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy, zagospodarowanie czasu wolnego w szczególności poprzez:			
1	zajęcia muzyczne, turystykę i inne formy. Zadanie pod tytułem: "Aktywni i wolni od uzależnień"	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Odrowążku	10 000,00 zł Rozliczono: 10 000,00 zł
2	Zajęcia/konkursy plastyczne, turystykę i inne formy. Zadanie pod tytułem:" Poczuj się wolny i powiedz NIE"	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką w Sorbinie	10 000,00 zł Rozliczono: 9 745,66 zł
3	spotkania integracyjne, turystykę i inne formy. Zadanie pod tytułem:" Aktywne Zagórze 2,0"	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Zagórze „Zagórzanie”	10 000,00 zł Rozliczono: 10 000,00 zł
4	wycieczki, konkursy literackie i inne formy. Zadanie pod tytułem: "Nie daj się nałogom-bądź po prostu sobą!"	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Gminny Bliżyn	10 000,00zł Rozliczono: 10 000,00 zł
5	Zajęcia sportowo-rekreacyjne w tym rajdy i inne formy Zadanie pod tytułem:" Szczęśliwy bo wolny".	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Rocha w Mroczkowie	10 000,00zł Rozliczono: 10 000,00 zł
6	Zajęcia z rękodzieła, turystykę i inne formy Zadanie pod tytułem:" Wspólnie zadbamy o swoje zdrowie promując życie beзнаłogowe".	Rzymskokatolicka Parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sorbinie	10 000,00zł Rozliczono: 10 000,00 zł
7	Zajęcia sportowo- ruchowe, turystykę, rodzinne gry terenowe i inne formy Zadanie pod tytułem: "Zdrowo, bezpiecznie, bez nałogów".	Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna	10 000,00zł Rozliczono: 10 000,00 zł

8	Wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci poprzez pracę opiekuńczo- wychowawczą z włączeniem programów profilaktycznych Zadanie pod tytułem:” Dobry start”.	Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna	12 000,00 zł Rozliczono: 12 000,00 zł
9	Kampania informacyjno- edukacyjna: spotkania, konkursy, imprezy sportowo- rekreacyjne i inne formy Zadanie pod tytułem:” II Piknik Strażacki- Bezpieczne wakacje nad wodą”	Stowarzyszenie „Aktywni Bliżyn”	10 000,00 zł Rozliczono: 10 000,00 zł
10	Zajęcia rekreacyjno- sportowe, turystyka i inne formy Zadanie pod tytułem:” I Letni Obóz Sportowo- Rekreacyjny Karate Władysławowo 2023”.	Klub sportowy „ Kyokushin- Karate”	10 000, 00 zł Rozliczono: 10 000,00 zł
Razem dotacja celowa z budżetu dla stowarzyszeń			102,000 zł Rozliczono: 101 745,66 zł

5) Po przeprowadzeniu konkursu na realizację zadania pn: „**Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z realizacją programów profilaktycznych**” oraz pozytywnej akceptacji Komisji Konkursowej, zadanie powierzono **Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Oddział Gminny** z przyznaną kwotą dotacji 47 000,00 zł. Wypoczynek zorganizowano w Międzywodziu, dla 27 osób w wieku 7-16 lat

6) W 2023 roku zakupiono usługę edukacyjno- szkoleniową dla nowego członka GKRPA na kwotę 420,00 zł.

7) Odbył się I Rodzinny Festyn Profilaktyczny „Przystań Bliżyn” na kwotę 111 872,78 zł. W ramach festynu wystąpił zespół Łzy, Ego, Tacy Sami. Odbyło się uroczyste wręczenie nagród w ramach konkursu profilaktycznego. Były stoiska profilaktyczne tj; policja, straż pożarna, Lasy Państwowe Suchedniów, Muzeum Orła Białego ze Skarżyska Kamiennej, Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna ze Skarżyska Kamiennej. Można było skorzystać z wielu atrakcji co cieszyło się zainteresowaniem. Później odbyła się „Noc Świętojańska”.

8) Zakupiony został program rekomendowany „Archipelag skarbów” na kwotę 7 750,00 zł - Program ma szerokie wartości wychowawczo- profilaktyczne. Programem zostały objęci uczniowie 7 i 8 klas ze szkół na terenie gminy.

9) Została sporządzona umowa pomiędzy Gminą Bliżyn a Teatrem Kurtyna na program profilaktyczny na kwotę 900,00 zł. Realizacja programu profilaktycznego odbyła się w szkole podstawowej w Odrowążku dla uczniów klas 4-8 Przedsięwzięcie zostało bardzo pozytywnie ocenione przez uczestników.

4.6 Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Bliżyn uchwałą nr XL/283/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. przyjęła roczny program współpracy organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

Głównym celem programu jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań własnych gminy wynikających z przepisów prawa poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań. Organizacje pozarządowe realizują zadania publiczne głównie z zakresu promocji i ochrony zdrowia, upowszechniania kultury fizycznej, rekreacji i sportu; kultury, sztuki, edukacji, oświaty i wychowania; pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej; przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Za przedsięwzięcia priorytetowe w roku 2023 uznano:

- 1) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania uzależnieniom,
- 2) działania na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży z gminy Bliżyn w tym organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- 3) rozwijanie i upowszechnianie sportu i kultury fizycznej poprzez organizację zawodów, turniejów, rozgrywek, imprez sportowych i innych,
- 4) działania na rzecz bezpiecznego wypoczynku nad wodą.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i nie finansowy.

Współpraca finansowa polegała na zleceniu realizacji zadań Gminy Bliżyn organizacjom pozarządowym poprzez wspieranie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie jego realizacji oraz zakupie nagród.

Zarządzeniem nr 0050.44.2023 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 13 marca 2023 r. ogłoszono otwarty konkurs na wsparcie realizacji zadania publicznego „Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z realizacją programów profilaktycznych”.

Na realizację tego zadania podpisano umowę z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Gminny Bliżyn. W ramach zadania zorganizowano kolonie nad morzem w miejscowości Międzywodzie dla dzieci w wieku od 7 do 16 lat z terenu gminy Bliżyn. W ramach pobytu zorganizowano wycieczki autokarowe do Międzyzdrojów, Wolina i Świnoujścia oraz olimpiadę kolonijną w celu zdrowej rywalizacji sportowej. Podczas pobytu odbywały się dyskoteki, ognisko integracyjne, quiz o regionie, w którym przebywały dzieci, konkursy plastyczne, gry i zabawy ogólnorozwojowe. Przeprowadzono zajęcia profilaktyczno-wychowawcze z elementami profilaktyki uzależnień.

Zarządzeniem nr 0050.58.2023 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 07 kwietnia 2023 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych „Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy, zagospodarowanie czasu wolnego w szczególności poprzez:

- zajęcia sportowo-rekreacyjne w tym rajdy i inne formy – umowę podpisano z Parafią Rzymskokatolicką pw. Św. Rocha w Mroczkowie. W ramach zadania zorganizowano rodzinne rajdy rowerowe ze wspólnym ogniskiem i pieczeniem kiełbasek, konkurs piosenki religijnej, pedagog szkolny przeprowadził program profilaktyczny wśród dzieci. Zorganizowano również krótkie prelekcje na temat życia bez używek.

- zajęcia muzyczne, turystykę i inne formy - podpisano umowę z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. Przemienienia Pańskiego w Odrowążku. W ramach zadania pt. „Aktywni i wolni od uzależnień” zorganizowano dla dzieci i młodzieży oraz „młodych-dorosłych” czterodniowy wyjazd turystyczno-rekreacyjny nad Morze Bałtyckie (okolice Jastrzębiej Góry), festyn integracyjny, spotkania muzyczne oraz zajęcia profilaktyczne.

- zajęcia/konkursy plastyczne, turystykę i inne formy – podpisano umowę z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką w Sorbinie na realizację programu pt. „Poczuj się wolny i powiedz NIE”. W ramach zadania zorganizowano Festyn rodzinny, zorganizowano wyjazd do Trojanowa do Farmy Iluzji. Odbłyły się zajęcia sportowo-rekreacyjne: rajd, zajęcia plastyczne oraz muzyczne oraz pogadanki profilaktyczne prowadzone przez funkcjonariuszy policji oraz terapeutę. Ponadto zorganizowano wyjazd na basen do Starachowic.

- spotkania integracyjne, turystykę i inne formy – Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Zagórza „ZAGÓRZANIE”. W ramach zadania zorganizowano piknik rodzinny z elementami profilaktyki uzależnień, warsztaty stolarskie, na których wykonano witacz, karmniki dla ptaków i kuchnię błotną oraz zorganizowano rajd „Spacer z dronem” w efekcie czego powstała „Wirtualna wieża widokowa”

- wycieczki, konkursy literackie i inne formy - Umowę podpisano z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Gminny w Bliżynie na realizację zadania pt. „Nie daj się nałogom – bądź po prostu sobą”. W ramach zadania zorganizowano wycieczkę do Sandomierza, wyjazd na Hubertusy do Ośrodka „Uroczysko” w Borkowie k. Daleszyc, przeprowadzono konkurs literacki z elementami profilaktyki uzależnień, spotkanie integracyjne oraz pogadanki na temat profilaktyki uzależnień.

- zajęcia z rękodzieła, turystykę i inne formy – umowę na realizację zadania podpisano z Rzymskokatolicką Parafią Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sorbinie. W ramach zadania zorganizowano wycieczkę do Kozłówki, Nałęczowa i Wąwolnicy, wyjazd do Solca-Zdroju i Buska-Zdroju. Przeprowadzono 3 prelekcje na temat profilaktyki uzależnień oraz jedną pogadankę. Zorganizowano 10 spotkań rękodzielniczych oraz Parafialny Festyn Rodzinny.

- kampanię informacyjną i edukacyjną: spotkania, konkursy, imprezy sportowo-rekreacyjne i inne formy - Umowę podpisano ze Stowarzyszeniem Aktywni Bliżyn na realizację zadania pt. „II Piknik Strażacki „Bezpieczne wakacje nad wodą”. W ramach zadania zorganizowano piknik integracyjny dla mieszkańców gminy Bliżyn, pokazy ratownictwa medycznego i wodnego, konkursy dla dzieci. Zrealizowano program profilaktyczny oraz ukazano dzieciom i młodzieży sposoby pożytecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu .

Zarządzeniem nr 0050.76.20223 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 26 maja 2023 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych „Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy, zagospodarowanie czasu wolnego w szczególności poprzez:

- zajęcia sportowo-ruchowe, turystykę, rodzinne gry terenowe i inne formy - podpisano umowę z Towarzystwem Przyjaciół Bliżyna na realizację zadania pt. „Zdrowo, bezpiecznie, bez nałogów”, w ramach którego zorganizowano wyjazd do Zagrody Ekologicznej WIEŚ.CO, Bawialni FLY SKY w Kielcach. Odbyły się gry terenowe, zawody sportowe oraz zajęcia sportowo-ruchowe. Przeprowadzono zajęcia profilaktyczne z elementami programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”.

- zajęcia rekreacyjno-sportowe, turystykę i inne formy podpisano umowę ze Skarżyskim Klubem Sportów Walko „Kyokushin-Karate” na realizację zadania pt. „ I Letni Obóz Sportowo-Rekreacyjny Karate Władysławowo 2023”. W ramach zadania odbywały się zajęcia rekreacyjno-sportowe. Uczestnicy poznawali walory turystyczno-krajoznawcze morskich okolic, uczyli się współzawodnictwa i współdziałania w grupie, nabycia umiejętności aktywnego i zdrowego trybu życia z dala od uzależnień.

Zarządzeniem nr 0050.108.2023 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 2 sierpnia 2023 r. ogłoszono otwarty konkurs na wsparcie realizacji zadań publicznych „Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy, zagospodarowanie czasu wolnego w szczególności poprzez: wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci poprzez pracę opiekuńczo-wychowawczą z włączeniem programów profilaktycznych. Na realizację tego zadania podpisano umowę z Towarzystwem Przyjaciół Bliżyna pt. „Dobry start”. W ramach zadania realizowano programy profilaktyczne, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz relaksacyjne.

W trybie pozakonkursowym przyznano dotację w wysokości 34.000zł dla Ratownictwa Wodnego Rzeczpospolitej Oddział w Końskich na wsparcie zadania publicznego z zakresu ratownictwa wodnego pn. „Zabezpieczenie Kąpieliska Bliżyn nad zbiornikiem wodnym Zbiornik Bliżyn

Współpraca pozafinansowa polegała na umieszczaniu informacji o działaniach organizacji na stronie internetowej i w siedzibie Urzędu Gminy; zapoznaniu organizacji pozarządowych

z obszarami działań, w które mogą się włączyć jako realizatorzy powierzonych przez Gminę zadań; współpracy przy organizacji uroczystości gminnych, rajdów, turniejów itp. Wyróżnić należy współpracę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Oddział w Bliżynie przy dystrybucji żywności dla osób potrzebujących.

4.7 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bliżyn na lata 2023 – 2026

Program Ochrony środowiska dla gminy Bliżyn został przyjęty Uchwałą nr XLVI/326/2023 Rady Gminy Bliżyn z dnia 22 czerwca 2023 r. został przyjęty „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bliżyn na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 r.”

Realizując działania i przedsięwzięcia dotyczące ochrony środowiska zmierzamy w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnym gospodarowaniem jego zasobami.

W gminie Bliżyn w roku 2023 realizowano przede wszystkim:

- inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową (budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Ubyszowie oraz Gostkowie i Gilowie),

- zadania z zakresu gospodarki odpadami (kontynuacja programu usuwania materiałów zawierających azbest, usprawnianie systemu selektywnej zbiórki odpadów, likwidacja dzikich wysypisk śmieci),

- zadania z zakresu budowy infrastruktury drogowej (remonty bieżące dróg gminnych i wewnętrznych),

- zadania z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym (bieżąca modernizacja oświetlenia ulicznego w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy).

Realizacja części zadań z powodu braku wystarczających środków finansowych została przesunięta na termin późniejszy.

Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. W tym zakresie konieczna jest współpraca samorządu Gminy z Powiatem i samorządami gmin sąsiednich oraz organizacjami.

- w ramach realizacji zadań z zakresu ochrony powietrza na podstawie porozumienia z WFOSiGW w Kielcach w urzędzie gminy prowadzony jest Gminny Punkt Konsultacyjno-informacyjny Programu Czyste Powietrze. W punkcie zainteresowani mieszkańcy mogą uzyskać szczegółowe informacje dot. programu, uzyskać pomoc przy składaniu wniosku o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła oraz termomodernizację budynków jednorodzinnych na terenie gminy oraz składaniu wniosków o płatność w ramach rozliczenia otrzymanych dotacji.

4.8 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn zostało uchwalone Uchwałą Nr VI/47/99 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 29 kwietnia

1999 r. Opracowanie zostało wykonane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 1999 r., Nr 15, poz. 139, z późn. zm.). Zmiana przepisów, a w szczególności wejście w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.) wzmocniła rolę studium w hierarchii dokumentów planistycznych, poprzez wprowadzenie obowiązku zgodności planów miejscowych z zapisami studium. Zmiana studium na podstawie nowych przepisów została uchwalona Uchwałą Nr XXXV/229/2010 Rady Gminy Bliżyn z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bliżyn. Kolejna zmiana studium wynikała z obowiązku z określonego w art. 208 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 868). Przepis ten dotyczy konieczności wprowadzenia do Studium udokumentowanego złoża kopaliny. Zmianę Nr 2 uchwalono Uchwałą Nr IX/61/2015 Rady Gminy Bliżyn z dnia 29 października 2015 r. i dotyczy ona udokumentowanego złoża piasków czwartorzędowych w Wołowie. Ocena aktualności zmiany studium została przyjęta Uchwałą Nr XIX/134/2016 Rady Gminy Bliżyn z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Bliżyn. Analiza dokumentów planistycznych wykazała, że Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn, uchwalona Uchwałą Nr XXXV/229/2010 Rady Gminy Bliżyn w dniu 28 maja 2010 r. wraz z późniejszą zmianą, jest aktualna. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw opracowanie to zachowuje moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

4.9 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowymi planami zagospodarowania objęte jest 30% powierzchni gminy. Obowiązujące miejscowe plany

1. Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn na obszarze wsi Ubyszów zatwierdzony Uchwałą Nr XXVI/194/2002 z dnia 26 czerwca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 130, poz. 1621 z dnia 26 sierpnia 2002 r.),
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Gilów 1” na obszarze gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XVIII/164/04 Rady Gminy Bliżyn z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 26, poz. 335 z dnia 7 lutego 2005 r.),
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Płaczków – „Płaczków 1” na obszarze gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr X/66/2007 z dnia 25 października 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 5, poz. 61 z dnia 11 stycznia 2008 r.),
4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa Bugaj na obszarze gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XVI/107/2008 Rady Gminy Bliżyn z dnia 26 czerwca 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 193, poz. 2586 z dnia 8 września 2008 r.),
5. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Bliżyn 3” zatwierdzony Uchwałą Nr XIX/127/2008 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 22 października 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 273, poz. 3840 z dnia 23 grudnia 2008 r.),

6. Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Bliżyn 1” zatwierdzona Uchwałą Nr XXXV/230/2010 Rady Gminy Bliżyn z dnia 28 maja 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 204, poz. 2006 z dnia 8 lipca 2010 r.),
7. Zmiana Nr 1 części zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bliżyn 1”, na obszarze gminy Bliżyn, zatwierdzona Uchwałą Nr XX/145/2017 Rady Gminy Bliżyn z dnia 15 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2017 r., poz. 1016 z dnia 24 marca 2017 r.),
8. Miejscowy Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu sołectwa Brzeście na obszarze Gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XV/91/2008 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 29 kwietnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 193, poz. 2583 z dnia 8 września 2008r.) oraz zmieniony Uchwałą Nr XVI/108/2008 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 26.06.2008 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 193, poz. 2587 z dnia 8.09.2008 r.),
9. Zmiana Nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zagórze 1” na obszarze gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XXII/173/2017 Rady Gminy Bliżyn z dnia 26 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2017 r., poz. 2406 z dnia 4 sierpnia 2017 r.),
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu złoża „Wołów” w miejscowości Wołów, na terenie gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XX/146/2017 Rady Gminy Bliżyn z dnia 15 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Z 2017 r., poz. 1018 z dnia 24 marca 2017 r.),
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Sołtyków oraz części miejscowości Pięty, w obrębie ewidencyjnym Płaczków, na obszarze gminy Bliżyn zatwierdzony Uchwałą Nr XXXIII/258/2018 Rady Gminy Bliżyn z dnia 7 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2018 r., poz. 3041 z dnia 4 września 2018 r.),
12. Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu sołectwa Brzeście na obszarze gminy Bliżyn, zatwierdzonym Uchwałą Nr XXXIX/271/2022 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 26 października 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2022 r., poz. 3705 z dnia 2 listopada 2022 r.).

Ocena aktualności planów została przyjęta ww. Uchwałą Nr XIX/134/2016 Rady Gminy Bliżyn z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Bliżyn. Analiza dokumentów planistycznych wykazała, że Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn, obowiązujące na terenie gminy są aktualne i możliwe do dalszej realizacji w zakresie wynikającym z przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania. Część miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn, wymaga częściowej aktualizacji w celu doprowadzenia do zgodności ich zapisów z ustaleniami określonymi w obowiązującym Studium. Przyjęto również Program wieloletni sporządzania planów miejscowych i ich zmian.

Podjęcie prac planistycznych planowane na lata 2017 ÷ 2022:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu części miejscowości Sołtyków, na obszarze gminy Bliżyn (planowane rozpoczęcie prac planistycznych w 2017 r.).
2. Zmiana Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa Brzeście, na obszarze gminy Bliżyn (planowane rozpoczęcie prac planistycznych w 2017 r.).

3. Zmiana Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa „Bliżyn 3”, na obszarze gminy Bliżyn (planowane rozpoczęcie prac planistycznych w 2019 r.).

4. Zmiana Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa Bugaj, na obszarze gminy Bliżyn (planowane rozpoczęcie prac planistycznych w 2019 r.).

5. Zmiana Studium (planowane rozpoczęcie prac planistycznych w 2020 r.).

W celu realizacji Programu wieloletniego podjęto Uchwałę Nr VI/48/2019 Rady Gminy Bliżyn, z dnia 17 maja 2019 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa Brzeście, na obszarze gminy Bliżyn. W miesiącu maju 2019 r. została podpisana umowa z wykonawcą opracowania. Uchwałę Nr XXXIX/271/2022 Rady Gminy Bliżyn z dnia 26 października 2022 r. zmiana planu została zatwierdzona i obowiązuje od 17.11.2022 r.

We wrześniu 2021 r. została podjęta Uchwała Rady Gminy Bliżyn Nr XXVI/197/2021 z dnia 23 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu sołectwa Bliżyn – „Bliżyn 3”, na obszarze gminy Bliżyn. Umowę na opracowanie zmiany miejscowego planu podpisano we wrześniu 2023 r. z terminem wykonania do 30 kwietnia 2025 r.

Rada Gminy Bliżyn podjęła Uchwałę Nr XXXIX/279/2022 z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cmentarz Mroczków w miejscowości Mroczków, na obszarze gminy Bliżyn. Uchwałę podjęto na wniosek Biskupa Radomskiego z dnia 20 czerwca 2022 r. w związku z konieczności powiększenia cmentarza. Umowę na wykonanie opracowania podpisano w czerwcu 2023 r. z terminem wykonania do 30 października 2024 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie będzie zmieniane, ponieważ zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw opracowanie to zachowuje moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

W związku z obowiązkiem stworzenia zbiorów danych przestrzennych dla aktów planowania przestrzennego do 31.10.2022 r. (art. 17 ustawy o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw – t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 782) uruchomiono usługę iMPZP służącą do publikacji aktów planowania przestrzennego. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 214) gmina udostępnia zbiory danych przestrzennych MPZP i SUIKZP za pomocą usługi danych przestrzennych pobierania tj. "umożliwiającej pobieranie kopii zbiorów lub ich części oraz, gdy jest to wykonalne, bezpośredni dostęp do tych zbiorów". Usługa ta jest uruchomiona od 15.07.2022 r. Zbiór danych przestrzennych MPZP oraz SUIKZP został zgłoszony przez gminę do Ewidencji Zbiorów i Usług Danych Przestrzennych prowadzonej przez Głównego Geodetę Kraju. W związku ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688) ww. zbiór danych przestrzennych od 1 stycznia 2026 będzie musiał być udostępniony w Rejestrze urbanistycznym. Portal mapowy w którym gmina udostępnia zbiory

zmienił już nazwę na Rejestr urbanistyczny. W związku ze zmianą przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym od 1 stycznia 2026 poszerzy się jego zakres.

4.10 Gminny program rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Bliżyn na lata 2016-2022 opracowany został na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 485 z późn. zm.) oraz zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016). Uchwalony został Uchwałą Nr XXIII/183/2017 Rady Gminy Bliżyn z dnia 25 sierpnia 2017 r. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony i przyjęty Uchwałą Rady Gminy Bliżyn Nr XVIII/127/2016 z dnia 30 listopada 2016 r. (D. Urz. Woj. Świąt. z 2016 r., poz. 4005 z dnia 14 grudnia 2016 r.). Do rewitalizacji na terenie gminy Bliżyn wyznaczony został obszar, który obejmuje 0,44 % ogółu powierzchni gminy oraz 4,3 % ogółu mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji to:

- część centralna miejscowości Bliżyn - położona po południowej stronie drogi krajowej nr 42 tj. ul. Kościuszki, obejmująca ulice: Staszica, Piaskową, Szkolną, VI Wieków Bliżyna, 1 go Maja, Sobieskiego. Jest to obszar zamieszkały z Urzędem Gminy i obiektami użyteczności publicznej: strażnicą OSP z Biblioteką Gminną, kompleksem szkolnym oraz zabytkowym kościołem p.w. św. Zofii. Ponadto na obszarze funkcjonują pomioty gospodarcze, głównie handlowe i usługowe (zazwyczaj nie zatrudniające więcej niż 2-3 osoby)
- teren dawnego parku z obiektami zespołu Pałacyku Platerów (pałacyk, budynki oficyny i stajni) na zachód od ul. Stanisława Staszica - łączący centrum Bliżyna z terenami rekreacyjnymi i Zalewem Bliżyńskim. Na terenie znajduje się Gminny Ośrodek Kultury "Zameczek" (dawny pałacyk myśliwski), pozostała część terenu niezagospodarowana i niezamieszkała
- rejon ul. Zafabrycznej - (obszary przemysłowe) teren dawnego zakładu Polifarb (na obszarze funkcjonują podmioty gospodarcze, także większe firmy produkcyjne - potencjał obszaru i budynków nie został wykorzystany) oraz tereny poletek po oczyszczaniu ścieków (teren nie zrehabilitowany, niezagospodarowany)
- rejon terenów PKP - na północ drogi krajowej nr 42 tj. ul. Kościuszki (teren częściowo zamieszkały) dawne tereny po składnicy drzewa, obecnie niewykorzystywane
- rejon zbiornika wodnego "Zalew Bliżyński" i tereny rekreacyjne wokół (teren niezamieszkały) - teren stanowiący publiczne miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe, zbiornik częściowo zagospodarowany pod w/w funkcje z miejscem wykorzystywanym do kąpieli, jest miejscem aktywnego wypoczynku.

Efektami implementacji programu jest m.in. odwrócenie negatywnych zjawisk i procesów, poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej, przeciwdziałanie degradacji przestrzeni, zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego, ograniczanie patologii społecznych, wzrost jakości życia społeczności lokalnej i stymulowanie ich aktywności, rozwój przedsiębiorczości, zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w dłuższej perspektywie czasowej. Cele GPR to:

- wzmocnienie kapitału ludzkiego i integracji społecznej dla poprawy jakości życia,
- wieloaspektowy rozwój gospodarczy,
- poprawa jakości przestrzeni publicznych i wyposażenia terenów przemysłowych.

W GPR wyznaczono projekty priorytetowe, na które składają się zadania realizowane według szczegółowych planów. Projekty te mają wymiar przestrzenny, ponieważ wprowadzają zmiany i porządkują przestrzeń publiczną w miejscowości Bliżyn, ale też mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców terenu rewitalizacji. Działania inwestycyjne mają służyć wzrostowi aktywności gospodarczej, ożywieniu ruchu turystycznego i gwarantować wykorzystanie zasobów kulturowych i przyrodniczych Bliżyna, a w konsekwencji doprowadzić do stworzenia przyjaznych terenów - wizytówki gminy. Program przewiduje też inwestycje podejmowane przez prywatnych inwestorów w działaniach dotyczących wzrostu potencjału i możliwości rozwojowych prowadzonych przez nich przedsięwzięciach oraz wzrostu zatrudnienia.

Przyjęto 7 projektów priorytetowych. Są to:

Projekt Nr 1 - Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE na terenie gminy Bliżyn: budynku szkół w Bliżynie, Mroczkowie, Sorbinie i Odrowążku oraz budynek administracyjny Urzędu Gminy w Bliżynie i budynek Strażnicy OSP w Bliżynie – projekt zrealizowany w latach 2016-2019 z udziałem środków UE,

Projekt Nr 2 – Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Zalewie Bliżyńskim – wzmocnienie funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych obszaru rewitalizacji – planowany okres realizacji – 2018 r. – projekt nie został zrealizowany z powodu braku środków własnych oraz dofinansowania ze środków UE,

Projekt Nr 3 – Utworzenie Gminnego Centrum Kultury w Bliżynie - planowany okres realizacji: 2020-2022,

Projekt Nr 4 – Zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji – planowany okres realizacji: 2017-2022 – projekt w trakcie realizacji w ramach dostępnych środków własnych,

Projekt Nr 5 – Integracja osób starszych na obszarze rewitalizacji - planowany okres realizacji: 2017-2022 – przewidziany do realizacji w przypadku otrzymania dofinansowania ze środków UE,

Projekt Nr 6 – Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym – planowany okres realizacji: 2017-2022 – projekt realizowany tylko w zakresie wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną (kanalizacja, drogi),

Projekt Nr 7 – Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn – zabezpieczenie potrzeb zaopatrzenia w infrastrukturę kanalizacyjną mieszkańców i podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji – planowany okres realizacji: 2017-2019 – projekt w trakcie realizacji ze środków własnych.

4.11 Ład przestrzenny

Ład przestrzenny w gminie kształtowany jest w oparciu o Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bliżyn, uchwaloną Uchwałą Nr XXXV/229/2010 Rady Gminy Bliżyn w dniu 28 maja 2010 r. wraz z późniejszą zmianą. W studium wskazano powierzchnię ok. 340 ha do sporządzenia miejscowego planu.

Na obszarze gminy Bliżyn obowiązuje 12 planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 2 plany sporządzone na podstawie nieobowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym oraz 9 na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Miejscowymi planami zagospodarowania objęte jest ok. 4 194 ha, co stanowi 30% powierzchni gminy. Poniesione wydatki na infrastrukturę techniczną w roku 2023 na terenach objętych miejscowymi planami to kwota ok. 1 116 080 zł oraz 22 436 170 zł w latach poprzednich. Uzyskane dochody w roku 2023 związane z realizacją obowiązujących planów to kwota ok. 136 852 zł z podatku od nieruchomości oraz 560 033 zł z podatku od nieruchomości oraz opłaty planistycznej w poprzednich latach.

Na terenach, dla których brak jest obowiązujących miejscowych planów wydano w 2023 roku 14 decyzji o warunkach zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym 10 decyzji o warunkach zabudowy oraz 4 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy wydano na obszarze 2,54 ha, a decyzje celu publicznego na obszarze 17,91 ha. Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wydano 8 decyzji dla innej zabudowy 6 decyzji.

V. Realizacja uchwał Rady Gminy

Rada Gminy Bliżyn w 2023 roku podjęła 70 uchwał w trakcie 10 sesji.

W zakresie zgodności z prawem podjęte uchwały przekazane zostały do Nadzoru Prawnego Wojewody Świętokrzyskiego, a w zakresie spraw finansowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach. Uchwały stanowiące akty prawa miejscowego opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego oraz zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bliżyn.

Na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Są to uchwały o charakterze organizacyjnym i merytorycznym związane z działalnością gminy wynikające z aktualnych przepisów prawa min. dotyczące: uchwalenia budżetu gminy i jego zmian, wieloletniej prognozy finansowej, przyjmowanie sprawozdań z jego wykonania, udzielanie pomocy finansowej na rzecz powiatu, wysokości podatków i opłat, uchwalanie i realizacja gminnych programów w tym programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bliżyn w 2023r.

W 2023r. realizowane również były uchwały podjęte w latach poprzednich. Natomiast część uchwał podjętych w 2023r. wykonywana jest dopiero w roku bieżącym. Sytuacja taka dotyczy min. uchwał: podatkowych, budżetu gminy na 2024r. oraz wieloletniej prognozy finansowej gminy.

Poza oceną merytoryczną realizacji podjętych uchwał należy również wspomnieć o ich stronie formalno-prawnej. Od Wojewody Świętokrzyskiego, jako organu nadzoru wpłynęło 3 zawiadomienia o wszczęciu postępowania nadzorczego, z których jedno

zakończyło się wydaniem rozstrzygnięcia nadzorczego. W dwóch przypadkach Rada Gminy uwzględniła zastrzeżenia organu nadzoru podejmując stosowne uchwały.

VI. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

6.1 Porozumienia międzygminne

W dniu 15.11.2023 zawarto porozumienie z Powiatem Skarżyskim dot. przejęcia przez Gminę Bliżyn obowiązków w zakresie zimowego utrzymania nawierzchnia dróg powiatowych na terenie Gminy Bliżyn.

Zawarto w dniu 02.03.2023 r. porozumienie z Komendą Powiatową Policji w Skarżysku – Kam. w sprawie dofinansowania w 2023 r. systemu służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Policji ze środków samorządu terytorialnego.

W dniu 28.02.2023 r. zawarto porozumienie z Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w Kielcach na realizację Programu „Szkolny Klub Sportowy”.

6.2 Stowarzyszenia JST

Gmina Bliżyn jest członkiem **Stowarzyszenia „Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego”** działającym na rzecz wspierania inicjatyw i idei rozwoju społeczności lokalnych oraz ochrony wspólnych interesów jego członków. Współdziała na rzecz pogłębiania współpracy między miastami i gminami regionu świętokrzyskiego. Zadania swoje realizuje poprzez koordynację działań samorządów gmin i województwa, zajmowanie stanowisk w sprawach publicznych oraz współdziałanie z korporacjami samorządowymi, administracją rządową i jednostkami wojewódzkimi w sprawach istotnych dla miast i gmin. Organizuje także szkolenia dla przedstawicieli samorządu i wyjazdy studyjne.

Uchwałą Nr V/30/2007 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 25 kwietnia 2007 r. Gmina Bliżyn przystąpiła do **Świętokrzysko-Mazowieckiej Konfederacji Samorządów i Organizacji Pozarządowych**. Płaszczyzną współpracy są sfery samorządowe, kulturalne i gospodarcze, wspólne występowanie o środki z UE na tzw. programy miękkie, czyli np. wymiana młodzieży, projekty z zakresu kultury i turystyki oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Gmina Bliżyn jest członkiem **Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego**, której celem jest rozwijanie turystyki w regionie świętokrzyskim, promocja turystyczna, integracja środowiska turystycznego, inicjowanie tworzenia produktu turystycznego. (Uchwała Nr XXIII/157/2009 Rady Gminy Bliżyn z dnia 24.03.2009 r.) Gmina Bliżyn poprzez członkostwo w organizacji min. bierze udział w targach turystycznych w kraju i za granicą, podczas których, są udostępnianie wydawnictwa promocyjne.

6.3 Inne formy współdziałania

Uchwałą Nr V/29/2007 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 25 kwietnia 2007 r. Gmina Bliżyn przystąpiła do **Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „U Źródeł”**, która jest organizacją grantodawczą, pozyskującą i rozdzielającą środki na realizację projektów związanych z realizacją Strategii. Podmioty i mieszkańcy obszaru LGD mogą otrzymać wsparcie na realizację projektów związanych głównie z: rozwojem przedsiębiorczości, rozwojem infrastruktury i wsparciem aktywności mieszkańców. Stowarzyszenie ma na celu działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, aktywizowanie ludności wiejskiej, realizację strategii rozwoju, udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju oraz promocję obszarów wiejskich.

W 2022 r. Gmina Bliżyn zawarła porozumienie o współpracy niefinansowej ze „Stowarzyszeniem Jastrzębia pod Świnia Góra” w zakresie edukacji kulturalnej, przyrodniczej, ekologicznej, promocji obszaru, organizacji wydarzeń, turystyki i rekreacji, ochrony przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego.

6.4 Współpraca międzynarodowa

Gmina Bliżyn współpracuje z węgierską Gminą Iliny, Gminą Secianky ze Słowacji, miastem Wilejka na Białorusi oraz gminą Grad w Słowenii.

W dniach 15-18 czerwca 2023 r. przedstawiciele samorządu gminy Bliżyn wraz z Zespołem Pieśni i Tańca „Sorbin” uczestniczyli w Dniach Kulturalnych Gminy Iliny na Węgrzech. Wizyta odbyła się na zaproszenie Burmistrza Ottona Dovicsiny oraz Wiceburmistrz Eszter Veres. W wydarzeniu uczestniczyli delegacje min. z Łotwy, Włoch, Słowacji, Holandii, Rumunii i Węgier. Celem wizyty była prezentacja tradycyjnych potraw, poznanie kultur, tradycji, tańca naszych gmin partnerskich oraz występy artystyczne zespołów ludowych. Odbyły się spotkania i dyskusje na temat regionalizmu i zachowania naszych wartości i tradycji a w szczególności pielęgnowania przyjaźni polsko - węgierskiej.

Stoisko Gminy Bliżyn, które promowało polską kulturę oraz walory Gminy Bliżyn cieszyło się olbrzymim zainteresowaniem. Podczas „Festiwalu Pierogów” nasze pierogi oraz inne potrawy otrzymały najwyższą nagrodę konkursową Grand Prix i tradycyjną przechodnią chochlę. Polskiej delegacji przez cały okres pobytu towarzyszył tłumacz oraz telewizja ipolyinfo.

VII. Oświata i edukacja

7.1 Ogólna charakterystyka sieci szkół

Na terenie Gminy Bliżyn funkcjonują szkoły podstawowe w Bliżynie, Mroczkowie, i Odrowążku, dla których organem prowadzącym jest gmina oraz Szkoła Podstawowa w Sorbinie prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką. We wszystkich szkołach utworzone są oddziały przedszkolne. Ponadto działa Przedszkole Niepubliczne

prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna oraz Niepubliczne Przedszkole Językowe BEST prowadzone przez osobę fizyczną.

Do szkół podstawowych prowadzonych przez gminę uczęszczało:

SZKOŁA	Od 01.01.2023 r. Do 31.08.2023 r.		Od 01.09.2023 r. Do 31.12.2023 r.	
	Kl. O	Kl. I-VIII	Kl. „O”	Kl. I-VIII
Bliżyn	10	222	23	191
Mroczków	11	94	11	84
Odrowążek	9	49	9	46
RAZEM	30	365	43	321

Do SP Sorbin uczęszczało do kl. I-VIII 17 uczniów + 17 dzieci w kl. „O”, do Przedszkola Niepublicznego w Bliżynie – 45 dzieci, a do Niepublicznego Przedszkola Językowego BEST – 63 dzieci (stan na dz. 30.09.2023 r.

Średnia liczba uczniów w jednym oddziale szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży w Gminie Bliżyn wyniosła 12,34 natomiast w skali kraju było to 16,95.

7.2 Zatrudnienie kadry pedagogicznej w poszczególnych placówkach i grupach zawodowych

Szkoła	SP Bliżyn		SP Mroczków		SP Odrowążek	
	01.01- 31.08.2023	01.09- 31.12.2023	01.01- 31.08.2023	01.09.- 31.12.2023	01.01- 31.08.2023	01.09.- 31.12.2023
Stopie awansu						
Nauczyciel początkujący	1,33	1,33 *	4	2,27	1	2
Mianowany	2,4	1,73	1	3	2,11	3,11
Dyplomowany	28,09	26,92	8,24	8,30	10,34	8,70
Ogółem	31,88	29,98	13,24	13,57	13,45	13,81

* od roku szkolnego 2023/24 zamiast stopni stażysta i kontraktowy funkcjonuje stopień nauczyciel początkujący

7.3 Kadra niepedagogiczna w placówkach

Kadrę niepedagogiczną w szkołach stanowili :

Sekretarz szkoły – 3 et.

Księgowy –	4 et.
Technik prac biurowych –	0,5 et
Konserwator	2 et.
Kucharka	2,5 et.
Pomoc kucharki	0,5 et.
Intendent	1 et.
Sprzątaczką	8,5 et.

VIII. Polityka społeczna

8.1 Zakres działań pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie jest jednostką organizacyjną gminy finansowaną z budżetu gminy, dotacji celowych wojewody oraz środków zleconych. Wykonując zadania własne gminy kieruje się ustaleniami wójta a realizując zadania zlecone kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę.

Ośrodek pomocy społecznej wykonuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz zadania gminy w oparciu o upoważnienia wójta w zakresie następujących ustaw:

- świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rządowy program dla rodzin wielodzietnych- Karta Dużej Rodziny,
- ustawę o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych,
- ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o systemie oświaty w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia dla dzieci szkoły podstawowej, ponadpodstawowej).

8.2 Pomoc finansowa i niefinansowa w 2023r.

W 2023 roku pomoc finansową otrzymało:

1. Zasiłki stałe – liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie 79 osoby - kwota świadczeń –458 199,33 zł
2. Liczba świadczeniobiorców w roku 2023, którym opłacana była składka zdrowotna 69 osób na kwotę 37 412,60 zł.
3. Zasiłki okresowe – liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie - 120 kwota świadczeń ogółem 242 375,52 zł
w tym środki własne gminy 0,00 zł
dotacja wojewody 242 375,52 zł
4. Program „Posiłek w szkole i w domu”:
kwota świadczeń ogółem 240 000,00 zł

- dotacja Wojewody kwota świadczeń 192 000,00 zł
- dotacja gminy kwota świadczeń 48 000 zł

W tym:

- liczba dzieci korzystających z gorącego posiłku – 72 osób, liczba świadczeń 8153, koszt ogółem 59 221,26 zł w tym dotacja wojewody 23 978,46 zł, środki gminy- 35 242,80 zł.

- zasiłki celowe na zakup posiłku z programu „Posiłek w szkole i w domu”, liczba osób – 168, liczba świadczeń 798, koszt ogółem 179 214,20 zł dotacja wojewody 169 406 zł środki gminy 9 628,20 zł.

-art. 4- na wniosek dyrektora, 6 dzieci na kwotę 3 838 zł ogółem. Dotacja wojewody – 709 zł, środki gminy- 3 129 zł

5. Zasiłki celowe i w naturze liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie 75 , liczba świadczeń 84, kwota świadczeń 14 871,00 zł w tym:

- zasiłki celowe specjalne – 20 osób, świadczeń 24 na kwotę 3 990,00 zł

6. Usługi opiekuńcze - 5 opiekunek domowych świadczyło usługi dla 40 osób - koszt usług 397 804,40 zł, wykonano w tym zakresie 7 711 świadczeń. Koszt usługo-godziny wynosi 22,80 zł. Usługi są odpłatne według tabeli uchwalonej przez Radę Gminy.

7. Specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadanie zlecone gminie, tą formą pomocy objętych zostało 6 osób (rodzin)-dzieci z autyzmem i inne schorzenia psychiczne, środki na te usługi zapewnia Wojewoda, koszt usług w 2023 roku wyniósł 63 600,00 zł. Pomoc świadczona jest w miejscu zamieszkania dziecka, przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem (logopeda, pedagog, rehabilitant). Podstawę prawną do tego rodzaju świadczenia stanowi Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Gmina otrzymuje na ten cel dotację, usługi są odpłatne według tabeli odpłatności ustalonej w rozporządzeniu Ministra.

8. Schronienie: Gmina Bliżyn ma podpisane dwie umowy na pobyt w schroniskach: Akademia Innowacji Społecznych w Stąporkowie, Koło Kieleckie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w Kielcach. W roku 2023 od stycznia do grudnia przebywało 5 osób, koszt świadczeń pobytu 16 103,00 zł. Na dzień sporządzenia sprawozdania w schronisku przebywają 3 osoby.

9. Sprawienie pogrzebu – 2 pogrzeby- 8 000,00 zł

10. Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej, liczba osób 31, koszt świadczeń 900 041,51 zł, na dzień sporządzania sprawozdania w DPS przebywa 26 osób.

11. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem 980 razy dla 324 rodzin- 532 osoby w rodzinach.

12. Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi – 3 osoby.

13. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych - 984

14. Działania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art.3 ust.1) w/w ustawy.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych,

zagrożone kryzysem z powodu uzależnień lub przemocy otrzymują pomoc asystenta rodziny. W 2023 roku taką pomocą objęto 15 rodzin. Rodziny te otrzymują pomoc socjalną, prawną, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, inną w zależności od sytuacji, np.: pomoc sądu i kuratora, wsparcie i pomoc prawną. Wkład finansowy gminy do wykonania zadania 92 184,35 zł, dofinansowanie Wojewody- 3 000 zł

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej tj, rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo- wychowawczych w 2023 roku poniesiono wydatki w kwocie 143 503,58 zł, w tym:

-rodziny zastępcze- 46 681,74 zł,

-placówki opiekuńczo- wychowawcze- 96 821,84 zł

Ilość dzieci w rodzinach zastępczych w 2023 roku - 9 osób.

Ilość dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w 2023 roku – 5 osób.

15. W 2023 roku założono 16 Niebieskich Kart w tym wypełnionych przez policję -13 kart, jedna wypełniona przez Oświatę, GOPS- 2 karty. Gminny Zespół Interdyscyplinarny wydał 22 skierowania do Punktu Konsultacyjnego tj;do psychologa, terapeuty, pedagoga, 4 osoby skierował do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto osoby pokrzywdzone kierowane są do zewnętrznych instytucji zapewniających poradnictwo psychologiczne, prawne i terapeutyczne.

16. Pomoc żywnościowa w 2023 roku

Pracownicy socjalni wydali 168 skierowań dla 275 osób w rodzinach.

17. Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny

Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki rodzinne	2414	287 710
Dodatki do świadczeń rodzinnych:		
• Urodzenie dziecka	6	6 000,-
• Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	59	23 394,00
• Samotnego wychowywania dziecka	92	18 504

• Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	313	33 890
• Rozpoczęcia roku szkolnego	151	15 100
• Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	475	33 127
• Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	339	32 205
Zasiłki pielęgnacyjne	3530	761 915
Świadczenia pielęgnacyjne	920	2 238 515
Specjalny Zasiłek Opiekuńczy	44	25 885
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	16	16 000
Świadczenie rodzicielskie	74	67 692
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	452	218 396,18

18. Fundusz alimentacyjny – kwota 218 396,18 zł; liczba świadczeń 452 liczba rodzin 28

Wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są działania zgodne z ustawą tj: przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i przyjęcie oświadczenia majątkowego, aktywizacja zawodowa – skierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy, składanie wniosków o ściganie za przestępstwo i zatrzymanie prawa jazdy. Organ właściwy wierzyciela wydaje decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Należności te podlegają ściągальności w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W roku 2023 komornicy sądowi wyegzekwowali na zadłużenia alimentacyjne kwotę 126 877,47 zł.

19. Realizacja ustawy o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2023 oraz 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu- refundacja podatku Vat- liczba wypłaconych refundacji -24 na kwotę 6 488,69 zł

20. Realizowanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

Liczba uczniów pobierających stypendium szkolne 52, zasiłków szkolnych 3. Łączna kwota 69 430,40 zł w tym ze środków wojewody 62 487, 36 zł, ze środków gminy 6 943,04 zł.

21. Wypłata świadczeń z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych:

- dodatki mieszkaniowe – liczba osób 15 - na kwotę 37 131,01 zł

22. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku. W roku 2023 wydano 118 Kart Dużej Rodziny. Od 2019 roku jest możliwość ubiegania się o kartę seniorów posiadających co najmniej troje

dzieci.

23. Klub Senior + działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bliżynie, jako ośrodek wsparcia dla osób starszych. Pozyskano środki na funkcjonowanie Klubu Senior + w wysokości 20 696,69 zł, wkład własny 36 539,72 zł.

24. Program- "Czyste Powietrze"- od 01.01.2023 do 31.12.2023 wydano 76 zaświadczeń.

25. Ubezpieczenia zdrowotne- w oparciu o artykuł 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej w 2023 roku wydano 19 decyzji przyznających dotyczących prawa do ubezpieczenia zdrowotnego. Procedury zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

26. Wynagrodzenie dla opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej (na podstawie Postanowienia Sądu) - 2 osoby na kwotę 5 400,00 zł.

27. Pomoc dla obywateli Ukrainy w 2023 roku. Środki finansowe na pomoc dla obywateli Ukrainy pochodziły z Funduszu Pomocy.

-W zakresie świadczeń rodzinnych wypłacono 219 świadczeń na kwotę 43 188,11 zł.

-W związku z zakwaterowaniem i wyżywieniem obywateli Ukrainy na świadczenie 40,00 zł złożono 11 wniosków dla 3 obywateli Ukrainy. Wypłacono kwotę 31 192 zł ,

- jednorazowe świadczenie 300,00 zł zostało wypłacone dla 1 osoby na kwotę 300,00 zł,

- udzielono pomocy w formie pokrycia kosztów dożywiania dla 3 dzieci na kwotę 2 838,00 zł

28. W roku 2022 Gmina Bliżyn przystąpiła do Rządowego Programu „Asystent osobisty osoby Niepełnosprawnej”. Realizatorem zadania jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie. W 2023 pozyskano środki w wysokości 255 581,40 zł. Objęto pomocą 14 osób niepełnosprawnych. Celem Programu jest zapewnienie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, mające na celu pomoc uczestnikom Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w szczególności:

- wsparcie w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych;

- wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania);

- wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;

- wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

29. Realizacja ustawy „Za życiem”- 0 świadczeń.

30. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie w roku 2023 zrealizował budżet w wysokości 8 264 283,34 zł.

IX. Gospodarka komunalna

9.1 Gospodarka odpadami

9.1.1. Przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania

pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie gminy nie znajduje się żadna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, mimo to nie ma problemów z przekazywaniem odpadów zbieranych z gminy do zagospodarowania.

W większości odpady komunalne zbierane na terenie gminy trafiają do instalacji przetwarzania odpadów w Końskich. Zagospodarowanie odpadów odbywa się w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (linia sortownicza), instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów (wanna do kompostownia) oraz instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych (składowisko odpadów). Możliwości techniczne instalacji pozwalają w pełni zagospodarować odpady, które są tam transportowane.

9.1.2. Inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W ubiegłym roku nie widziano potrzeb inwestycji w zakresie gospodarki odpadami. W kolejny roku, jeżeli finanse na to pozwolą zasadnym byłby zakup koszy przystankowych na przystanki tam gdzie ich brakuje lub są już zniszczone i wyeksploatowane.

9.1.3. Poniesione koszty w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Wysokość przypisanych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstw domowych i od wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2023 wynosiła 1.510.867,00 zł. Dokonano odpisów na kwotę 295.299,34 zł.

Za okres do 31 grudnia 2023 roku wpływy z tego tytułu wyniosły 1.227.000,09 zł.

Na dzień 31.12.2023 roku część gospodarstw domowych zalega z płatnościami. Faktyczna kwota zaległości wynosi 72.619,83 zł, w tym zaległość od osób, które ogłosiły upadłość konsumencką 1.260,00zł. Wystąpiła również nadpłata wynikająca ze zmiany stawki w trakcie roku w wysokości 26.253,59 zł. Udział procentowy zalegających gospodarstw w ogólnej liczbie złożonych deklaracji wynosi około 4,80 %.

Wydatki związane z wywozem odpadów oraz obsługą administracyjną – 1.216.794,14 zł w tym:

- koszt wywozu odpadów - 907.561,15 zł
- wydatki związane z PSZOK - 9.097,88 zł
- wynagrodzenie dla inkasentów – 27.336,00 zł
- wynagrodzenie pracowników obsługujących system wraz z pochodnymi – 229.512,12 zł
- licencja i serwis programu komputerowego – 5.331,00 zł
- składka PFRON – 2.357,00 zł

- odpisy na ZFŚS – 3.982,00 zł
- koszty sądowe w/s zaległości, opłata komornicza – 147,42 zł
- szkolenia pracowników – 797,90 zł
- abonament aplikacji „Kiedy śmieci” – 1.082,40 zł
- nadanie przesyłek listowych dot. wymiaru opłat - 4.379,50 zł
- zakup wagi mobilnej - 25.209,77 zł

Po przeliczeniu dochodów i wydatków dotyczących systemu na koniec roku widnieje nadpłata z lat ubiegłych w wysokości 451.641,28zł, która została przyjęta do budżetu w 2024r.

9.1.4 Zestawienie ilości wszystkich zebranych odpadów na terenie gminy w latach 2020 – 2023.

Rok Rodzaj odpadu	2020	2021	2022	2023
Zmieszane odpady komunalne [Mg]	669,79	738,30	829,41	692,77
Fracje odpadów zbierane selektywnie [Mg]	391,174	442,549	465,601	433,085
Razem	1 060,964	1 180,849	1295,011	1125,855

9.1.5 Wskaźniki osiągnięte przez Gminę Bliżyn w 2023r.

Gmina Bliżyn osiągnęła:

- 57,77% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (wymagany 35%);
- 24,31 % - poziomu składowania odpadów komunalnych (wymagany nie więcej niż 30%)

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Do RIPOK w Końskich z terenu gminy trafiło 683,53 ton zmieszanych odpadów komunalnych. W wyniku sortowania przekazanych do RIPOK zmieszanych odpadów komunalnych z ogólnej ilości wysegregowano łącznie 1,854 Mg odpadów które poddano recyklingowi (metale i folie). Masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych, o kodzie 19 12 12, w ilości 176,435 została przekazana jako pre RDF do produkcji ekopaliwa.

Na terenie gminy właściciele nieruchomości w składanych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi deklarowali do opłaty 5957 osób oraz oświadczyli, że na 2121 nieruchomościach odpady biodegradowalne i odpady zielone deponowane są na przydomowych kompostownikach. Mając na względzie powyższe stwierdza się, że średnio na jeden kompostownik przypada 2,44 osoby. Zgodnie z przyjętym założeniem, że średnio jedna osoba wytwarza w ciągu roku 133 kg odpadów deponowanych na przydomowym kompostowniku należy stwierdzić, że w 2023 r. na terenie gminy Bliżyn poddano kompostowaniu 688,31 Mg odpadów.

9.1.6 Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W 2023 roku nie zebrano żadnej frakcji odpadów, która mogłaby być poddana procesowi R1. W związku z powyższym stosunek masy odpadów przekazanych do R1 do masy wytworzonych odpadów wynosi 0%.

9.2 Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

9.2.1 Woda

Gmina Bliżyn prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków we własnym zakresie.

Źródłem wody jest ujęcie wód podziemnych zlokalizowane w miejscowości Gostków. W jego skład wchodzi dwie studnie wiercone:

- studnia Nr 2 – zasadnicza o głębokości 105 m wykonana w 1994 r.,
- studnia Nr 1 – awaryjna o głębokości 92,5 m wykonana w 1966 r..

1. Produkcja wody w 2023 r.

- I kw. – 68 820 m³,
- II kw. – 87 600 m³,
- III kw. – 107 420 m³,
- IV kw. - 77 200 m³

Razem produkcja wody – 341 040 m³. Ujęcie Gostków.

1. Długość czynnej sieci wodociągowej (z ujęcia Gostków) na koniec 2023 r. – 109,9 km.
2. W 2023 r. wybudowano sieć w miejscowościach:
  - Bliżyn – 505,94 m sieci,
  - Ubyszów – 1 425,95 m sieci.
3. Czynne przyłącza wodociągowe (z ujęcia Gostków) na koniec 2023 r. 2138 szt.

4. Liczba oddanych przyłączy wodociągowych w 2023 r. – 16 szt. (z ujęcia Gostków).
5. Liczba wydanych warunków technicznych na podłączenie nieruchomości do gminnej sieci wodociągowej – 56 szt.
6. Liczba obsługiwanej ludności z Ujęcia Gostków – 6 753

Woda ujmowana i podawane odbiorcą do spożycia nie wymaga uzdatnianiu. Spełnia wszystkie wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w *sprawie, jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017r., poz. 2294 z późn.zm.). W ramach kontroli wewnętrznej Gmina zleca badanie wody SGS Polska Sp. z o.o. Laboratorium Środowiskowe Environment Health & Safety 43 – 200 Pszczyna ul. Cieszyńska 52a. W 2023 wykonano następujące badania:

- Monitoring przeglądkowy – 1,
- Monitoring kontrolny – 2,
- Bakteriologia – 24 sztuki.

Na podstawie przeprowadzonych badań, jakości wody spełnia wszystkie wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne OS.II.6341.23.2015, ważne do 1 grudnia 2035 r. Parametry stacji, wg pozwolenia, przedstawiają się następująco:

- $Q_{hmax} = 12,0 \text{ m}^3/\text{h}$
- $Q_{d\acute{s}r} = 895,0 \text{ m}^3/\text{d}$
- $V_{rok}/max = 375\ 673,0 \text{ m}^3/\text{rok}$

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę z ujęcia Gostków, dokonywane jest dla wszystkich odbiorców usług w oparciu o takie same zasady technologiczne i techniczne. Zróżnicowanie pod względem ilości poboru wody rozliczane jest taryfą (Decyzja RTZ.70.1.208.4.2021/5 z dnia 31.08.2021r. – Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie) obejmującą jednolitą cenę za każdy dostarczony m^3 wody. Dotyczy to zarówno zbiorowego zaopatrzenia w wodę budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych, budynków użyteczności publicznej, usługowo-handlowych i odbiorców przemysłowych. Woda poddawana jest tym samym procesom.

Cztery miejscowości naszej Gminy (tj. Bugaj, Wołów, Brzeście, Zagórze) zaopatrywane są w wodę przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. 26 - 110 Skarżysko – Kamienna, ul. Cicha 8.

Na podstawie przekazanych badań za 2023 r. przez spółkę - jakości wody spełnia wszystkie wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w *sprawie, jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn.zm.).

Stopień zwodociągowania gminy Bliżyn na koniec 2023 roku wynosi 96,9%, długość sieci wodociągowej wynosi 130,4 km. Czynnych przyłączy wodociągowych do budynków i innych obiektów - 2441 sztuk, w tym 2023 r. wybudowano 28 sztuk .

9.2.2 Kanalizacja sanitarna

Ścieki sanitarne, z miejscowości skanalizowanych (Bliżyn, Wojtyniów oraz Ubyszów), odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Wojtyniów przy ul. Podleśnej. Doprowadzane ścieki do oczyszczalni są typowymi ściekami socjalno-bytowymi, pochodzącymi z urządzeń sanitarnych.

1. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w 2023 r. – 131 717 m³
2. Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni wozami asenizacyjnymi – 3 598 m³
3. Ilość powstałych odpadów w 2023 r.
  - Ustabilizowany osad komunalny 19 08 05 – 35,00 tony
  - Skratki 19 08 01 – 16,98 tony,
  - Piasek 19 08 02 – 2,49 tony.

Wszystkie powstałe odpady zostały przekazane - zakład Usług Komunalnych „EKO”-SERWIS” Damian Tyrała, Twarda ul. Kościelna 4/6, w celu ich utylizacji.

4. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2023 r.: - 42,35 km
5. W 2023 wybudowano sieć kanalizacyjną w miejscowościach;
  - Bliżyn – 1,59 km.
  - Ubyszów – 7,77 km.
6. Czynne przyłącza kanalizacyjne – 767 sztuk.
7. Wybudowano w 2023 r przyłączy:
  - Bliżyn – 4 sztuki,
  - Ubyszów – 132 sztuki.

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne, ważne do dnia 12.04.2032 roku. Decyzja Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie - WA.ZUZ.4.4210.385.2021.MM z dnia 21 marca 2022 r. Pozwolenie wodnoprawne wydane na okres 10 lat.

1. ilość wprowadzanych do wód ścieków nie przekroczy:
  - $Q_{\text{sr.d}} = 840,0 \text{ m}^3/\text{d}$
  - $Q_{\text{dop.r}} = 385\,250 \text{ m}^3/\text{rok}$
  - $Q_{\text{maxs}} = 0,023 \text{ m}^3/\text{s}$
2. substancji zanieczyszczającej określającej jakość w/w. ścieków nie przekroczą wartości:
  - BZT5 – 25 mg/l
  - ChZT – 125 mg/l
  - Zawiesina ogólna – 35 mg/l

W ramach kontroli wewnętrznej Gmina Bliżyn, badania ścieków surowych i oczyszczonych zleca Firmie SGS Polska Sp. z o.o. Laboratorium Środowiskowe Environment Health & Safety 43 – 200 Pszczyna ul. Cieszyńska 52a. Ilość badań wykonanych w 2023 - 12 sztuk (zgodnie z obowiązującym pozwoleniem wodno-prawnym).

9.3 Pozostałe działania w zakresie gospodarki komunalnej

Na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Są to uchwały o charakterze organizacyjnym i merytorycznym związane z działalnością gminy wynikające z aktualnych przepisów prawa min. dotyczące: uchwalenia budżetu gminy i jego zmian, wieloletniej prognozy finansowej, przyjmowanie sprawozdań z jego wykonania, udzielanie pomocy finansowej na rzecz powiatu, wysokości podatków i opłat, uchwalanie i realizacja gminnych programów min, takich jak: programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bliżyn w 2023 r. Gmina Bliżyn w 2023 r. zapewniała opiekę bezdomnym zwierzętom na podstawie poniżej przedstawionych umów:

- usługi weterynaryjne – Gabinet Weterynaryjny Piotr Czerwiński ul. Tysiąclecia 3, 26-110 Skarżysko-Kam.
  - przyjmowanie bezdomnych zwierząt do schroniska – Firma BAROS Maciej Glijer ul. Berezów 76D, Suchedniów;
  - uprzątkanie padłych zwierząt – Firma BAROS Maciej Glijer ul. Berezów 76D, Suchedniów.
- W 2023 r. Gmina Bliżyn zapewniła opiekę 16 psom i 56 kotom. Na opiekę nad zwierzętami bezpańskimi (usługi rakarskie, opieka weterynaryjna, czasowe przetrzymywanie zwierząt, umieszczenie psów w schronisku i przekazywanie pod opiekę, utylizacja zwłok, dokarmianie) przeznaczyła 62 329,40 zł.

W 2023 roku po raz kolejny zwiększono zakres prac realizowanych przez urząd gminy w zakresie gospodarki komunalnej. Gmina samodzielnie wykonuje wszystkie zadania związane z utrzymaniem zieleni, porządku w miejscach publicznych, bieżące naprawy infrastruktury gminnej oraz zadaniem utrzymania dróg. Podjęta została decyzja o doposażeniu w niezbędny sprzęt służący do w/w celów, dlatego zakupiono dodatkowe wyposażenie do utrzymania zieleni i utrzymania zimowego dróg:

- kosiarka SAMSZ – koszt 36 654,00 zł,
- ciągnik rolniczy Deutz Fahr Agrotion – koszt 178 350,00 zł
- pług śnieżny – koszt 12 054,00 zł,
- rozsiewacz taśmowy ciągniony – koszt 39 990,00 zł,

W ramach akcji zimowego utrzymania dróg zorganizowano zakup piachu i soli oraz przygotowano miejsce ich składowania. Koszty zakupu:

- mieszanka sól piach – 40 590 zł,
- sól drogowa big-bag – 45 854,40 zł,
- sól drogowa luz – 37 770,84 zł,

- piach - 20 602,50 zł.

W ramach realizacji remontów dróg gminnych wykonano remonty cząstkowe masą na gorąco, których koszt wyniósł 168 756,00 zł, jak również remonty materiałem kamiennym dróg gruntowych na kwotę 249 017,64. Koszt pozostałych zadań tj: ułożenie korytek w rowach w ramach ich remontu, remont i udroźnienie przepustów, remonty zjazdów, związanych z utrzymaniem dróg gminnych to 72 818,76 zł.

9.4 Realizacja zadań gminy z zakresie infrastruktury drogowej

W związku z ogłoszonym naborem wniosków z programu Polski Ład Gmina otrzymała promesy na realizację zadania „Budowa drogi gminnej dojazdowej ul. Źródłana w Bliżynie” – przewidywana wartość inwestycji 1 652 000,00 zł w tym wkład własny 82 620,00 zł i dofinansowanie 1 569 380,00 zł.

W ramach programu Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymaliśmy dotacje na zadania:

1. „Przebudowa drogi gminnej nr 309032T ul. Skrajna w miejscowości Bliżyn wraz z oświetleniem, w km 0+022,80 do 334,40-dł. 331,60 m.” Szacunkowa wartość projektu wynosi: 1 151 086,15 zł.: w tym: środki z RFRD w kwocie 920 868,00 zł, co stanowi maksymalnie 80% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wkład własny Gminy wyniesie 230 218,15 zł.
2. „Budowa drogi gminnej nr 309009T Górki-Barwinek, odcinek końcowy.” Szacunkowa wartość projektu wynosi : 817 262,81 zł.: w tym: środki z RFRD w kwocie 653 826,00 zł, co stanowi maksymalnie 80% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wkład własny Gminy wyniesie 163 456,81 zł.
3. „Remont drogi gminnej nr 309022T Kopicie do wsi, w km 0+007,50 do 892,90 -dł. 885,40 m.” Szacunkowa wartość projektu wynosi : 814 279,05.: w tym: środki z RFRD w kwocie 651 423,00 zł, co stanowi maksymalnie 80% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wkład własny Gminy wyniesie 162 856,05 zł.

Realizację zadań przewidziano na rok 2024.

W ramach realizacji remontów dróg gminnych wykonano remonty cząstkowe masą na gorąco, których koszt wyniósł 168 756,00 zł, jak również remonty materiałem kamiennym dróg gruntowych na kwotę 249 017,64. Koszt pozostałych zadań tj: ułożenie korytek w rowach w ramach ich remontu, remont i udroźnienie przepustów, remonty zjazdów, związanych z utrzymaniem dróg gminnych to 72 818,76zł.

X. Kultura

10.1 Zespoły i koła zainteresowań oraz wydarzenia kulturalne

Gmina Bliżyn jest organizatorem głównym lub współorganizatorem wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury wielu wydarzeń dedykowanych mieszkańcom gminy. Przy GOK Bliżyn działają zespoły:

- Zespół Wokalny,
- Zespół Teatralny „Bajkowa Przygoda”,
- Zespół Teatralny – Bajkowa Podróż
- Dziecięcy Zespół Taneczny,
- Zespół Ludowy „Sobótka” ,
- Zespół Ludowy „Kuźniczanki”,
- Zespół Pieśni i Tańca „Sorbin”

ponadto regularnie odbywają się zajęcia rytmiczne, aerobiku dla dorosłych, jogi, makramy, rękodzieła „Kuferek” oraz gimnastyka rehabilitacyjna dla seniorów.

W 2023 r. w Gminie Bliżyn odbyło się wiele imprez i wydarzeń kulturalnych promujących gminę Bliżyn najważniejsze z nich to:

- XVII Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej zorganizowany przez Urząd Gminy i Parafię pw. Św. Ludwika w Bliżynie,
- Noworoczny Koncert Kolęd i Pastoralek „Gwiazdo świeć, kolędo leć”
- Benefis - 30 lecie pracy artystycznej solisty Wacława Pejasa
- „Koncert wiosenny”
- Koncert z okazji 3 maja połączony z korowodem tanecznym „Brzmi polonez 3 maja”
- Koncert „Muzyka Polska ” z okazji Święta Niepodległości,
- Koncert Świąteczny „Wesołych Świąt”
- Koncert Pieśni Wielkopostnych w Mroczkowie

Odbyło się wiele imprez plenerowych m.in.:

- XII Piknik Kawaleryjski na Świniej Górze zorganizowany przez Urząd Gminy Bliżyn,
- II Dzień Garncarza zorganizowany w Sołectwie Rędocin,
- Dzień dziecka w Hogward z Harrym Potterem zorganizowany przez GOK Bliżyn
- Rodzinny Festyn Profilaktyczny „Przystań Bliżyn” zorganizowany przez Urząd Gminy Bliżyn i GOK Bliżyn oraz Widowisko „Noc świętojańska”
- Festyn rodzinny „Pożegnanie lata” w Brześciu
- Festyn rodzinny „Święto pieczonego ziemniaka” w Sołectwie Sołtyków -Pięty
- Piknik strażacki II edycja,
- XI Rodzinny Festyn integracyjny w Odrowążku,
- Rodzinny Festyn Parafialny w Mroczkowie,

Odbyły się uroczystości patriotyczne i plenerowe upamiętniające:

- rocznicę mordu dokonanego przez UB na Marianie Jandule - żołnierzu AK oraz rocznicę pacyfikacji rodzin Janasów i Dobrowolskich dokonanej przez Niemców a także poległych

w walce partyzantów „Robota” Zygmunta i Stefana Majewskich,
- 232. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- rocznicę odzyskania niepodległości.

Zorganizowano imprezy sportowe m.in. :

- XXIII Piknik Szachowy w Ubyszowie
- zawody Cobra Lajtowy Puchar 4x4 Bliżyn nad zalewem w Bliżynie,
- VII Towarzyskie Zawody Wędkarskie w Dyscyplinie Dowolnej o Puchar Wójta Gminy Bliżyn
- „Mistrzostwa Województwa Świętokrzyskiego w Siatkówce Piłkowej w Kategorii Młodziczek” zorganizowane przez Świętokrzyski Związek Piłki Siatkowej, MKS Gala,
- II Rajd Przyrodniczy im. Andrzeja Konopackiego organizowana przez Oddział Świętokrzyski PTTK w Kielcach oraz Koło Przewodników Świętokrzyskich „Bartek” we współpracy z Nadleśnictwem Suchedniów.

Ponadto w Gminie Bliżyn odbywały się konkursy plastyczno – fotograficzne, recytatorsko-literackie, spotkania warsztatowe w ramach Studia Dobrego Smaku, rodzinne sesje fotograficzne, wystawy pokonkursowe, turnieje szachowe a także wycieczki wyjazdy do teatru.

W Gminie Bliżyn funkcjonują: Gminna Biblioteka Publiczna w Bliżynie i jej filia w Mroczkowie. Na koniec 2023r. w Mroczkowie zarejestrowano 198 czytelników, a w Bliżynie zarejestrowano 653 czytelników. Co roku księgozbiór jest na bieżąco wzbogacany i aktualizowany. Do biblioteki w Mroczkowie zakupiono 117 woluminów a do Bliżyna – 204 woluminów. Łącznie 321 książek. W Mroczkowie zanotowano 3686 wypożyczonych książek a w Bliżynie 11360.

10.2 Kultywowanie tradycji ludowych

Bogactwem gminy Bliżyn są jej tradycje garncarskie i tkackie. Największym ośrodkiem garncarstwa jest Rędocin, gdzie nieprzerwanie od XIX wieku działają warsztaty wytwarzające tradycyjną metodą gliniane naczynia i rzeźby ceramiczne.

W Bliżynie funkcjonuje prywatne Muzeum Dawnej Wsi prowadzone przez Urszulę Wolską, w którym można zobaczyć zbiory związane z dawną wsią oraz tkactwem. Ekspozyty związane z życiem i pracą dawnej wsi zgromadzone są w dwóch izbach regionalnych przy szkołach podstawowych w Sorbinie i Odrowążku. Obiekt można zwiedzać od maja do października po wcześniejszym ustaleniu terminu.

XI. Turystyka, sport i rekreacja

Najważniejszą atrakcją turystyczną jest zalew na rzece Kamiennej, który jest jednym z najatrakcyjniejszych zbiorników wodnych w woj. świętokrzyskim. Każdego roku wypoczywa nad nim wielu turystów oraz mieszkańców gminy.

Przez Gminę Bliżyn przebiegają szlaki turystyczne piesze, rowerowe oraz trasy nordic walking, z których corocznie korzystają mieszkańcy i turyści odwiedzający naszą Gminę. W większości sołectw funkcjonują miejsca integracji w skład, których wchodzi altana z grillem, boisko oraz plac zabaw służące mieszkańcom w celach rekreacyjnych.

Bazę noclegową tworzy 6 gospodarstw agroturystycznych, oferując gościom miejsca noclegowe oraz możliwość różnorodnych form spędzania wolnego czasu.

XII. Aktywność obywatelska

12.1 Charakterystyka działalności społecznej

W gminie funkcjonują 24 jednostki pomocnicze (sołectwa), posiadające swój własny statut, w którym określona jest ich nazwa i zadania. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym – sołtys. W swej działalności, sołtys wspierany jest przez radę sołecką. Głównym zadaniem sołectwa jest wspieranie działalności gminy. Każde z sołectw dysponuje funduszem sołeckim, czyli środkami wyodrębnionymi z budżetu gminy, zagwarantowanymi na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców.

Na terenie gminy w roku 2023 działały następujące organizacje pozarządowe:

1. Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna,
2. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Nad Kuźniczką,
3. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oddział gminny w Bliżynie,
4. Bliżyńskie Stowarzyszenie Cyklistów,
5. Stowarzyszenie Rozwoju Brześcia,
6. Stowarzyszenie „Rdest”,
7. Związek Strzelecki „Strzelec” Równość-Wolność- Niepodległość,
8. Bliżyńskie Stowarzyszenie Żeglarskie FORDEWIND,
9. Stowarzyszenie Uroczysko nad Górną Kamienną,
10. Stowarzyszenie "Jastrzębia pod Świnią Górą",
11. Polski Komitet Pomocy Społecznej O/ Bliżyn,
12. Caritas o/Bliżyn,
13. LZS Kordian-szachy,
14. Ochotnicza Straż Pożarna w Bliżynie,
15. Ochotnicza Straż Pożarna w Mroczkowie,
16. Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Odrowążku,
17. Ochotnicza Straż Pożarna w Sorbinie,
18. Ochotnicza Straż Pożarna w Wołowie,
19. Parafie,
20. Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Zagórza „Zagórzanie”,
21. Stowarzyszenie „Aktywny Bliżyn”,
22. Koło Gospodyń Wiejskich Wołowski Sabat w Wołowie.

12.2 Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Bliżyn funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na ich funkcjonowanie w 2023 roku wydatkowano z budżetu gminy kwotę 263.671,83 zł.

Na kwotę tą składają się min. koszty ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach, utrzymanie konserwatorów sprzętu, utrzymanie pojazdów i sprzętu (w tym koszty paliwa), utrzymanie strażnic (w tym koszty mediów) oraz ubezpieczenia pojazdów i członków OSP.

Jednostki OSP na dzień 31 grudnia 2023 r. skupiają w swoich szeregach łącznie 152 członków, w tym 29 kobiet, ponadto 10 członków honorowych, 28 wspierających i 21 członków MDP.

Uprawnienia do udziału w akcjach i działaniach ratowniczych posiada łącznie 103 druhow, druhen, w tym:

OSP Bliżyn – 34

OSP Sorbin – 20

OSP Mroczków – 19

OSP Nowy Odrowążek – 25

OSP Wołów – 5

W 2023 roku ze środków gminy i innych środków, w tym także środków własnych OSP wykonano następujące zadania:

OSP Bliżyn:

- Wykonano remont posadzki boks garażowego – koszt 17.100 zł, na co złożyły się środki: dotacja celowa Gminy Bliżyn 10.000 zł, środki budżetu państwa na KSRG - 7.000 zł oraz udział własny OSP Bliżyn 100 zł.

OSP Mroczków:

- Wykonano prace malarskie, z wymianą drzwi przejściowych, naprawą ścian w świetlicy i zapleczu kuchennym, położeniem nowej lamperii z tynku żywicznego - koszt 10.000 zł, na co złożyły się środki: Gminy Bliżyn 5.000 zł oraz fundusz sołecki 5.000 zł.
- Remont monitoringu - koszt ok. 2.450 zł sfinansowany ze środków własnych OSP Mroczków.

OSP Nowy Odrowążek:

- Wykonano prace remontowe w boksie garażowym (malowanie, wykonanie ceramicznej posadzki, wyremontowanie schodków wewnętrznych i wymiana oświetlenia na energooszczędne) – koszt 7.500 zł, na co złożyły się środki budżetowe gminy.

OSP Sorbin:

- Remont elewacji oraz boks garażowego. Koszt remontu elewacji wyniósł 15.485 zł i został sfinansowany z funduszu sołeckiego. Koszt remontu garażu został sfinansowany ze środków budżetu państwa na KSRG w kwocie 4.600 zł.

W 2023 r. wykonano ze środków budżetowych gminy następujące zadania remontowe pojazdów i sprzętu:

- 1) remont syreny alarmowej (OSP Mroczków) – 2.200 zł

- 2) wymiana opon w samochodzie Ford Transit (OSP Sorbin) – 2.400 zł
- 3) okresowy przegląd zestawu Holmatro (OSP Bliżyn) - 1.000 zł
- 4) wymiana lamp sygnalizacyjnych (OSP Bliżyn) - 1.050 zł
- 5) wymiana akumulatora Ford Transit (OSP Sorbin) – 450 zł
- 6) wymiana akumulatora Fiat Doblo (OSP Bliżyn) – 400 zł
- 7) wymiana akumulatorów Star 266 (OSP Mroczków) – 1.800 zł

W ciągu 2023 roku zakupiono n/w sprzęt i wyposażenie

➤ **OSP Bliżyn:**

- Ze środków WFOŚiGW 10.000 (zakupiono środki ochrony, w tym umundurowanie ochronne).
- Ze środków gminy i funduszu sołeckiego w łącznej kwocie 6.000 zł, w tym środki funduszu sołeckiego (3.126 zł) zakupione zostało umundurowanie wyjściowe.
- Ze środków MSWiA w kwocie 3.234 zł oraz środków własnych (2.330 zł) zakupiono projektor i elementy umundurowania dla MDP.

➤ **OSP Nowy Odrowążek:**

- Ze środków funduszu sołeckiego w kwocie 20.148 zł zakupiono przedmioty umundurowania ochronnego oraz specjalistyczny sprzęt pożarniczy, w tym m.in. agregat prądotwórczy.
- Ze środków WFOŚiGW 10.000 (środki ochrony, umundurowanie ochronne, węże tłoczne, sygnalizatory bezruchu, stojak hydrantowy, kurtyna wodna).
- Ze środków FSUSR 5.000 zł zakupiono wentylator oddymiający.

➤ **OSP Sorbin:**

- Zakupiono komplet umundurowania wyjściowego za kwotę 1600 zł, w tym 1.000 zł stanowiły środki funduszu sołeckiego.
- Ze środków WFOŚiGW 10.000 (środki ochrony, umundurowanie ochronne, piła spalinowa do drewna).
- Ze środków MSWiA w kwocie 5.000 zł oraz środków własnych (115 zł) zakupiono przedmioty umundurowania dla członków MDP.

➤ **OSP Wołów:**

- Ze środków MSWiA 5.878,00 zł i przy udziale środków własnych (212 zł) zakupiono pompę szlamową wraz z osprzętem oraz węże tłoczne i prądownicę Turbo.

W 2023 roku Gmina Bliżyn otrzymała dotację ze środków Funduszu Sprawiedliwości dotację w kwocie 50.000 zł. Przy udziale środków własnych gminy w kwocie 750 zł zakupiono:

- dla OSP Nowy Odrowążek: defibrylator, 6 kpl. ubrań specjalnych, 6 par butów specjalnych, 6 szt. hełmów i 6 kominiarek za kwotę 30.160 zł
- dla OSP Bliżyn: 2 kpl. ubrań specjalnych i 6 kominiarek za kwotę 5.040 zł
- dla OSP Sorbin: 2 kpl. ubrań specjalnych i 6 kominiarek za kwotę 5.040 zł
- dla OSP Mroczków: agregat prądotwórczy i 2 hełmy za kwotę 5.100 zł
- dla OSP Wołów: 12 kpl. ubrań koszarowych za kwotę 5.340 zł

12.3 Komunikacja z mieszkańcami

Działania informacyjno-promocyjne prowadzone są na bieżąco poprzez strony internetowe, portal społecznościowy Facebook, miesięcznik „Samorządowy Informator Gminy Bliżyn” oraz Biuletyn Informacji Publicznej gdzie przekazywane są informacje na temat działań samorządu gminnego. Wydawnictwa oraz publikacje w prasie lokalnej mają przede wszystkim charakter promocyjno-wizerunkowy. Sprzyjają budowaniu marki Gminy Bliżyn przyczyniając się do pozytywnego odbioru zarówno wśród mieszkańców jak i potencjalnych inwestorów.

Dla mieszkańców wydawany jest „Samorządowy Informator Gminy Bliżyn” w nakładzie 1000 egzemplarzy a także kalendarz promocyjny w nakładzie 1000 egzemplarzy.

XIII. Podnoszenie jakości obsługi administracyjnej

Zwiększenie kwalifikacji pracowników realizowane było poprzez szereg szkoleń, konferencji i warsztatów oraz korzystanie z dostępnej literatury fachowej. Tematyka szkoleń związana była z koniecznością dostosowania do zmian przepisów, a wybór instytucji szkoleniowych uwzględniał jakość oferowanych usług i przebieg dotychczasowej współpracy.

W 2023 r. odbyło się 46 szkoleń, w których brało udział łącznie 50 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych, większość szkoleń organizowana była przez Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach. Dzięki Fundacji pracownicy mogą poszerzać swoją wiedzę poprzez wymianę doświadczeń i informacji z innymi samorządami.

Gmina Bliżyn należy do:

- Forum Skarbników Gmin i Powiatów Województwa Świętokrzyskiego,
- Forum Sekretarzy Województwa Świętokrzyskiego,
- Świętokrzyskie Forum Pomocy Społecznej,
- Forum księgowych OPS,
- Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego,
- Samorządowe Forum Oświaty Województwa Świętokrzyskiego.

XIV. Podsumowanie

Szanowni Państwo,

Mam nadzieję, że lektura raportu pomogła zdobyć szeroki zasób informacji na temat naszej gminy. W raporcie przedstawiono analizę sytuacji finansowej Gminy Bliżyn jak również wskazano przedsięwzięcia, na których finansowanie Gmina Bliżyn pozyskiwała środki zewnętrzne. W sposób syntetyczny przedstawiona została analiza najważniejszych zadań realizowanych w ubiegłym roku. Rok 2023 okazał się dobrym rokiem, jeśli chodzi o przeznaczanie środków na poprawę stanu infrastruktury drogowej, technicznej oraz oświatę. Kończą się inwestycje już rozpoczęte, startują nowe, przygotowywane są dokumentacje z myślą o kolejnych latach. Przebudowa infrastruktury drogowej, inwestycje w ochronę

środowiska, przestrzeń publiczną, w rozwój bazy oświatowej, a także poprawa estetyki poszczególnych sołectw, to tylko fragment większej całości.

Miniony rok to czas intensywnej i efektywnej pracy prowadzącej do dalszego rozwoju Gminy, zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym. W swoich działaniach zarówno Wójt jak i Rada Gminy zawsze wychodzą naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, stawiając czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Wyzwania te są duże, ale w sposób strategiczny i przemyślany dąży się do ich realizacji. Głównym celem na najbliższe lata jest prowadzenie kolejnych zadań inwestycyjnych na jak najwyższym poziomie. Wspólnym mianownikiem działań podejmowanych przez Gminę Bliżyn, jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców. W tym miejscu chciałbym podziękować Radnym Gminy za owocną współpracę, za dyskusje na komisjach i sesjach, za merytoryczną wymianę poglądów. Liczę, że kolejne miesiące wspólnej pracy będą owocowały nowymi pomysłami rozwiązywania problemów naszej gminy. Dziękuję wszystkim współpracownikom, mieszkańcom i organizacjom za włączanie się w życie naszej gminy.

Zapraszam Państwa do debaty i dziękuję za wspólną pracę na rzecz rozwoju Gminy Bliżyn.

Wójt Gminy Bliżyn

Mariusz Walachnia

